

Analys av bostadsmarknaden i Blekinge län 2016

Rapport: 2016:7

Rapportnamn: Analys av bostadsmarknaden i Blekinge län 2016

Utgåva: Endast publicerad på webben

Utgivare: Länsstyrelsen Blekinge län, 371 86 Karlskrona.

Dnr: 405-2318-2016

ISSN: 1651-8527

Författare: Peter Abrahamsson

Kontaktperson: Peter Abrahamsson, peter.abrahamsson@lansstyrelsen.se

Foto: Peter Abrahamsson

Länsstyrelsen rapporter: www.lansstyrelsen.se/blekinge/Publikationer

*Illustration 1: Trygghetsbostäder i Kv Odal mannen 2,
Ronneby kommun*

Förord

Den här rapporten utgör länsstyrelsens resultatsammanställning av Bostadsmarknadsenkät 2016 för Blekinge län (dnr 405-2318-2016).

Boverket utför undersökningen i samarbetar med landets länsstyrelser. Boverket slutgiltig sammanställning och utvärdering av enkätresultatet finns på hemsidan under adressen www.boverket.se/bme. Länsstyrelsen bidrar med egen årlig redovisning till Boverket och regeringen enligt uppdrag i förordningen (2011:1160) om regionala bostadsmarknadsanalyser.

Den årliga bostadsmarknadsenkäten BME syftar till att möjliggöra en överblick av bostadsmarknaden, följa utvecklingen över tid samt lyfta fram lämplig information inför bedömning av marknadens utveckling över de närmast kommande åren.

Det är varje kommuns ansvar att planera för en bostadsförsörjning som syftar till att skapa förutsättningar för alla i kommunen att kunna leva i goda bostäder samt främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs. Från och med den 1 januari 2014 har reglerna i Lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar ersatts med nya enligt Lag (2013:866) om ändring i lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

I sin planering för bostadsförsörjningen ska kommunerna redovisa vilka hänsyn som har tagits till relevanta nationella och regionala mål och andra planer och program som har betydelse för bostadsförsörjningen. Länsstyrelsen och andra regionala organ ska ha möjlighet att yttra sig över kommunens planering vad gäller bostadsförsörjning. Bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet förs in i plan- och bygglagen (2010:900) som ett *allmänt intresse* som kommunen ska främja vid planläggning.

Regeringen har gett samtliga länsstyrelser i uppdrag att stödja landets kommuner i arbetet med att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden.

Härmed framför vi ett tack till samtliga kommuner och bostadsbolag som medverkat och besvarat enkätformulärets frågeställningar.

Karlskrona i juni 2016

Lars Olsson
Avdelningschef
Avd. för Samhällsutveckling

Peter Abrahamsson
Arkitekt SAR/MSA

Innehåll

Förord	4
Sammanfattning	6
Blekinge i ett regionalt perspektiv	7
Blekinges planeringsförutsättningar	9
Befolkning	
Migration	
Arbetsmarknad	
Kommunikationer	
Bostadsbeståndet	38
- Bostadsmarknadsläge	
- Bostadsproduktion	
- Allmännyttan	
- Marktillgång	
Bostad för alla	55
Behovsgrupper	
- Ungdomar	
- Studenter	
- Äldre	
- Personer med funktionsnedsättning	
- Nyanlända	
- Hushåll som inte blivit godkända på den ordinarie bostadsmarknaden	
Hemlöshet	
Förturssystem	
Service och förmedling av bostad	
Kommunens arbetsmetoder	69
Riktlinjer för bostadsförsörjning	
Samverkan	
BILAGOR	
1. Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar	72
2. Kommungrupper	74
3. Olika former av boende för asylsökande	75
4. Anvisning för bosättning	76

Sammanfattning - Blekinge

Välfungerande bostadsmarknad är framgångsfaktor för regional tillväxt.

Det är ett allmänt samhällsintresse att kunna tillgodose medborgarnas efterfrågan på bostäder.

Från att ha varit en region med mycket små årliga variationer när det gäller befolknings-situation och bostadsmarknad har tydliga förändrings- och utvecklingstendenser kunnat iakttagas i de senare årens bostadsmarknadsenkäter. Blekinge påverkas i hög grad av pågående händelser i landet. Migrationsfrågan har kommit att aktivera översyn av nationens boenderesurser i olika sammanhang och tidigare eftersatt bostadsproduktion har kommit att fokusera på uppgiften utifrån nya förutsättningar.

Blekinge är i behov av fler bostäder. Länets bostadssituation har kommit att försämrats under det år som gått. I BMA 2016 gör fyra kommuner bedömningen att det råder underskott eller bristsituation på bostadsmarknaden för *kommunen som helhet* i jämförelse med en kommun i fjolårets BMA. En kommun gör bedömningen att det råder balans på bostadsmarknaden för *kommunen som helhet* i jämförelse med tre kommuner i fjolårets BMA. Det nya bostadsmarknadsläget måste beskrivas som anmärkningsvärt och den hastighet med vilken förändringen kommit att ske måste ur ett regionalt perspektiv betraktas med seriositet.

Balanssituation - med riktning mot brist. Så kunde länets kommuner sammanfatta läget under hösten 2015. Bostadsmarknadsanalys BMA 2015 redovisade sammanfattningsvis ett fortsatt stabilt och balanserat läge för länets bostadsmarknad som helhet men noterade samtidigt ett alltmer ökande behov av bostäder i tätorternas centrala delar och stadskärnor samt för länets mindre kommuner som helhet. Dessutom tydliggjordes även länets brist på bostäder för samtliga redovisade behovsgrupper.

I BMA 2016 uppger tre av fem kommuner att de har brist på bostäder för studenter, äldre – särskilt boende, äldre – trygghetsboende och för särskilt boende för personer med funktionsnedsättning. Fyra av fem kommuner uppger att de har brist på bostäder lämpliga för ungdomar. Samtliga fem kommuner uppger bristsituation för bostäder till nyanlända. Årets bostadsmarknadsanalys BMA 2016 visar på att Blekinge verkligen är i behov av fler bostäder.

Kommunerna i Blekinge arbetar kontinuerligt med att ordna länets förutsättningar för hållbar tillväxt. Samtliga kommuner kan konstatera befolkningstillväxt och ser en utvecklingstrend som ställer krav på ökade bostadsresurser. Länets växande befolkning behöver ett brett utbud av bostäder och framför allt fler hyresbostäder till rimliga hyresnivåer

Blekinge i ett regionalt perspektiv

Illustration 2: Blekinges hamnförbindelser i Östersjöområdet

Blekinge vill utvecklas till en region med hög dynamisk tillväxt och goda utvecklingsförutsättningar. Målbilder enligt Blekingestrategin *Attraktiva Blekinge* syftar till att på ett långsiktigt och hållbart sätt nyttja och utveckla Blekinges hela potential. Ett innovativt näringslivsklimat möjliggör utveckling av nya branscher, nya tjänster och nya produkter inom regionen. En stark tillväxt av både befolkning och sysselsättning ger gynnsamma spridningseffekter även till ett omland.

I hela Sydsverige finns orter som genererar tillväxt och goda utvecklingsmöjligheter. Utbredningsmönstret är att beskriva som flerkärnig ortstruktur. Kärnornas gynnsamma mekanismer bidrar till både befolknings- och sysselsättningstillväxt. Den flerkärniga strukturen är en tillgång för Sydsveriges utveckling och planering samt ställer fokus på betydelsen av väl utvecklade kommunikationer. Transportsystemet behöver göras mindre sårbart genom förbättrat underhåll och avvägda standardhöjningar. Ett utvecklat samspel mellan städerna skapar ökad robusthet för arbetsmarknaden.

Det sker en samverkan över regiongränserna mellan Sveriges sydliga regioner. Från hösten år 2015 samverkar regionerna Jönköping, Kronoberg, Kalmar, Blekinge, Skåne och Halland inom flertalet politikområden. Främst för att erhålla ett helhetsperspektiv på Sydsveriges pågående utvecklingsprocesser. Bland annat sker denna samverkan inom kollektivtrafik- och infrastrukturuområdet. Gemensamma prioriteringar i transportsystemets utveckling preciseras i *Interregional tillgänglighet*, *Sammanknutet Sydsverige* och *Konkurrensmässiga och hållbara godstransporter*. Framtagna prioriteringar förväntas implementeras i den statliga planeringen av infrastrukturen för åren 2018-2029. De sex regionerna i Sydsverige samverkar med stat, kommun, näringsliv och andra aktörer för att på bästa sätt ge goda förutsättningar för Sydsveriges och Sveriges utveckling. Ett starkt Sydsverige uppnås i samspel mellan infrastruktur, kollektivtrafik, bostadsbyggande, näringslivsutveckling, forskning & innovation.

Effektiva transportsystem med god kollektivtrafik ska knyta samman kommuner till större och mer dynamiska arbetsmarknadsområden. Infrastrukturen i Blekinge ska sättas in i ett europeiskt, ett nationellt och ett regionalt sammanhang. Samsyn ska råda mellan regionernas utvecklingsprogram avseende behovet av fortsatt utbyggnad av väg och järnväg. Genom förbättrad tillgänglighet kan Blekinge, med strategiskt läge vid Östersjön, erhålla gränslös integrering med expansiv Öresundsregion och växande marknader i Östeuropa. Blekingestrategin utvecklar länets hamnanläggningar med sjöfartsförbindelser till TEN-T-nätets transportsystem i södra Östersjöområdet samt verkar för transportnätets fortsatta utveckling norrut genom Sydsverige. En funktionell infrastruktur i Sydsverige har betydelse för hela Sverige. Blekinge ska vara en region med Öresundsregion och ny höghastighetsbana mot Stockholm inom bekvämt avstånd. Nya stamnät för höghastighetsjärnväg ska möjliggöra snabb trafik mellan Stockholm och Göteborg /Malmö och frigöra kapacitet på Södra Stambanan. Genom strategiskt gynnsamma anslutningar till ny stambana genom Sydsverige erhåller regioner i öster förbättrade interregionala förbindelser.

Arbetet med att utforma en strukturbild för Blekinge fortsätter. Genom samsyn kring Blekinges viktigaste utvecklingsfrågor kan kopplingen mellan regional utvecklingsplanering och fysisk planering stärkas. Just nu bedrivs ett fördjupat målbildsarbete kring Blekinges utveckling och de roller länets kommuner och berörda aktörer ska erhålla i olika processer. Gemensamma intressen behöver identifieras och goda helhetslösningar utvecklas genom samverkan och dialog.

Blekinges planeringsförutsättningar

Befolkning

Befolkningsutvecklingen i Sverige

Det bor i dag ungefär 9,5 miljoner personer i Sverige. Ungefär tre miljoner personer bor i de tre största städerna i landet - Stockholm, Göteborg och Malmö. Nästan en femtedel är födda utomlands eller har föräldrar som båda kommer från ett annat land. Prognoser visar på att Sverige uppnår en befolkningsmängd på 10 miljoner år 2017 och 11 miljoner år 2037.

Ett Sverigeperspektiv

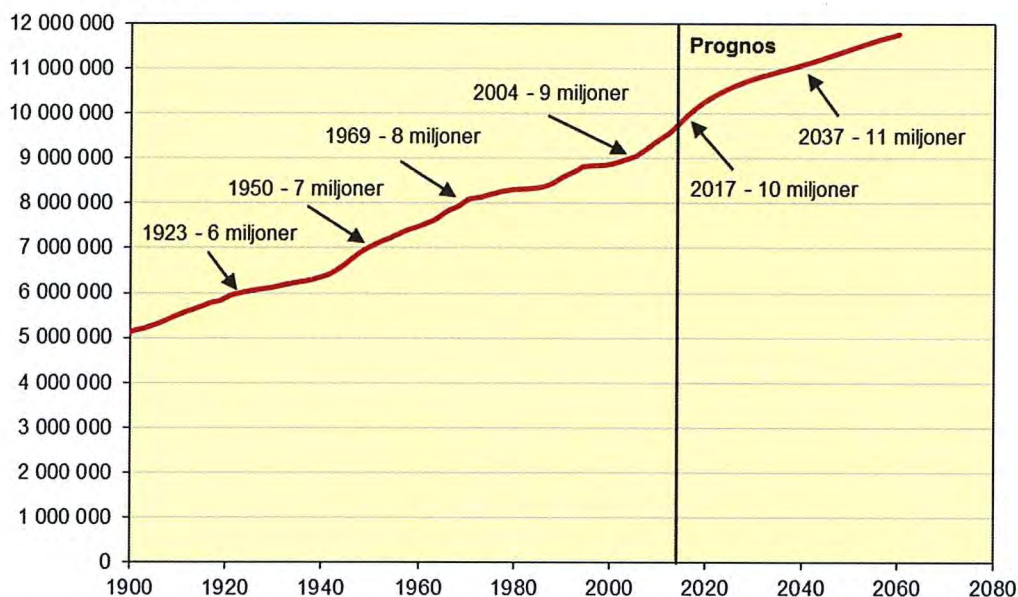

Diagram 1: Befolkningsökningen i Sverige – prognosår 2017 och år 2037
Källa SCB

Den ökande befolkningsmängden orsakas av en alltmer ökande invandring från utlandet. Det är personer som söker sig till Sverige av olika orsaker och alla är i behov av bostäder, utbildningar och arbetstillfällen.

En betydande andel utgörs av asyl- eller skyddssökanden från krigsdrabbade regioner i världen, ensamkommande barn samt personer med familjeanknytning till asylsökanden som redan tidigare erhållit uppehållstillstånd i Sverige, kvotflyktingar och EU-medborgare.

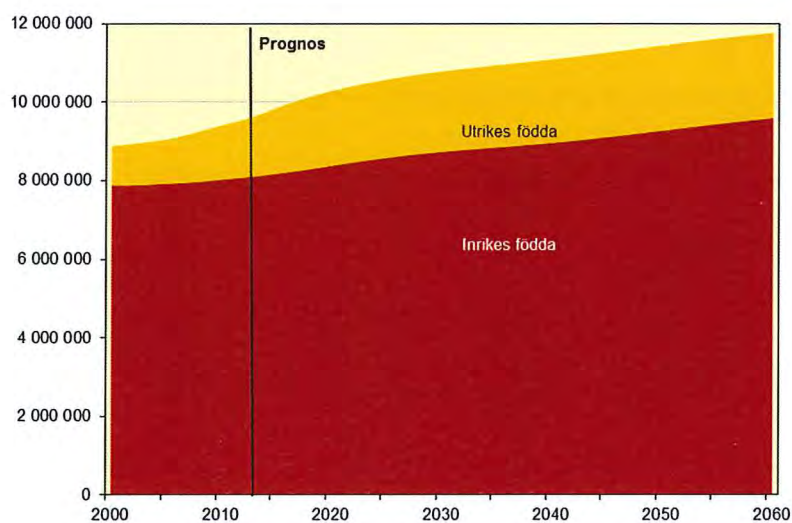

Diagram 2: Befolkningsökning i Sverige – inrikes och utrikes födda - prognosår 2060
Källa SCB

Befolkningsutvecklingen i Blekinge

Den 31 dec år 2015 var befolkningsmängden i Blekinge 156 253 invånare i jämförelse med 31 december år 2014 då befolkningen var 154 157 invånare. Länet erhåller under år 2015 en ökad befolkningsmängd med 2096 personer i jämförelse med en ökning på 1400 personer år 2014. En ökande befolkningsmängd i Blekinge är glädjande för länet.

Resultaten i BME 2015 redovisar att

- Blekinge erhåller en betydande befolkningstillväxt under år 2015.
- Blekinges egen befolkningstillväxt fortfarande är negativ
- Blekinges flyttrörelser med övriga Sverige är plus-minus-noll
- Antalet inflyttande från utlandet till Blekinge är ökande
- Antalet utflyttande från Blekinge till övriga Sverige fortfarande utgör hög andel
- Antalet utflyttande från Blekinge till utlandet successivt minskar

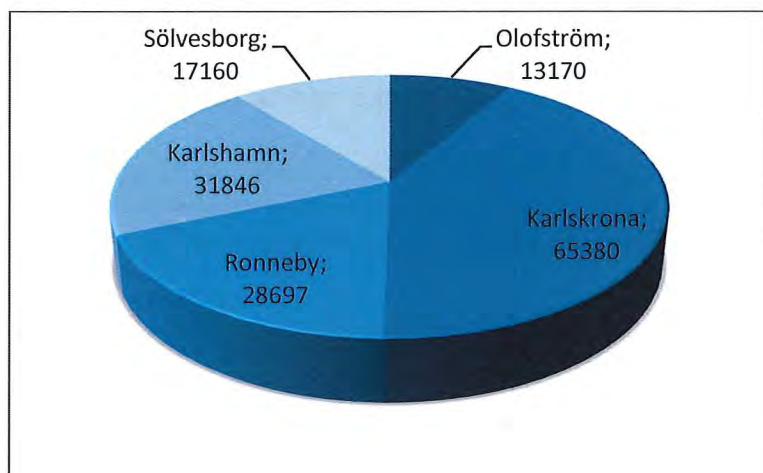

Diagram 3: Befolkningsmängden i Blekinges kommuner 31 dec år 2015 – antal
Källa SCB

Ett Blekingeperspektiv

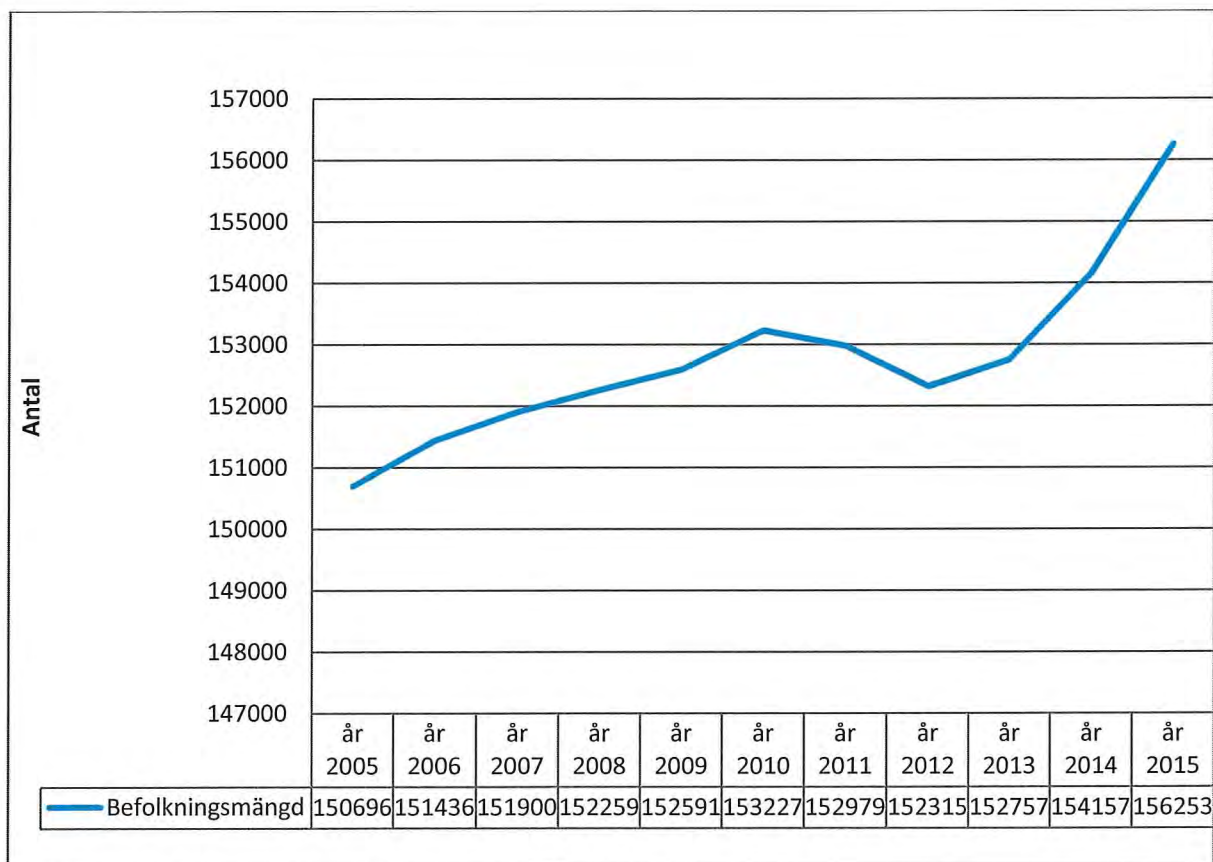

Diagram 4: Befolkningsmängden i Blekinge län mellan åren 2005 - 2015 – antal
Källa SCB

I BME 2016 erhåller samtliga länets kommuner under år 2015 en ökning av befolkningsmängden. Karlskrona kommun erhåller en befolkningstillväxt med ungefär 1200 invånare, vilket är dubbla antalet i jämförelse med föregående år. Övriga kommuner i länet erhåller ett befolkningstillskott på mellan 200 – 300 invånare. Ifall trenden fortsätter kommer behovet av fler bostäder i Blekinge att öka högst markant.

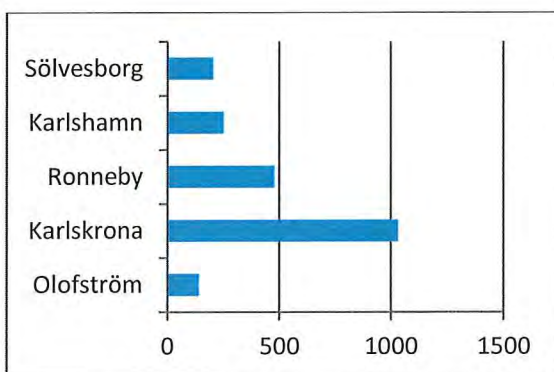

Diagram 5: Befolkningsökningen i Blekinge län under år 2015 – fördelningen mellan länets kommuner
Källa SCB

Blekinge erhåller en betydande befolkningstillväxt. Befolkningsökningen orsakas, precis som för övriga delar av landet, av den ökande invandringen från utlandet. Det är personer som söker sig till Sverige och vidare till Blekinges tätorter med boenden, ar-

betstillfällen och utbildningar. Även för Blekinges del utgörs en betydande andel av asyl- eller skyddssökanden från krigsdrabbade regioner i världen, ensamkommande barn samt personer med familjeanknytning till asylsökanden som erhållit uppehållstillstånd i Sverige, kvotflyktingar och EU-medborgare precis som för övriga delar av landet. Och det är naturligtvis den rådande flyktingsituation som har kommit att bidra till den snabbt förändrade situationen på bostadsmarknaden i Blekinge som förmedlas i BME 2016.

Flyttrörelser för Blekinge - totalt

BME 2016 anger det totala antalet flyttrörelser för länet enligt följande:

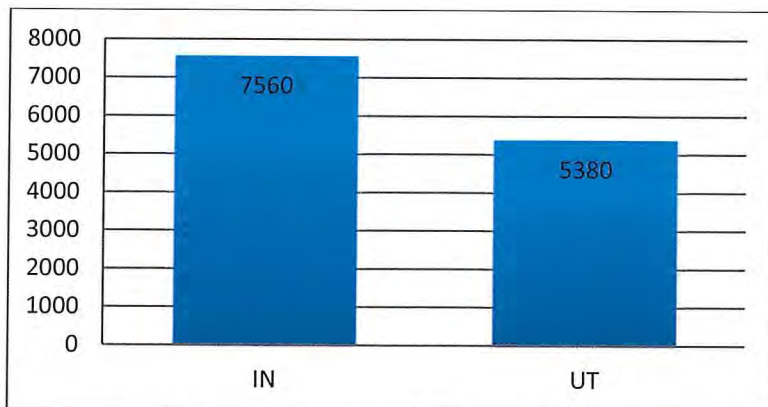

Diagram 6: Total in- och utflyttningen till Blekinge år 2015 – antal
Källa SCB

Under år 2015 är inflyttningen till Blekinge större än utflyttningen. Inflyttningen till Blekinge är 7560 invånare och utflyttningen från länet är 5380 invånare. Resultatet blir ett positivt flyttnetto på 2180 invånare som stannar kvar i länet och bidrar till länets befolkningstillväxt. Det totala antalet flyttrörelser för länets kommuner ser ut enligt följande

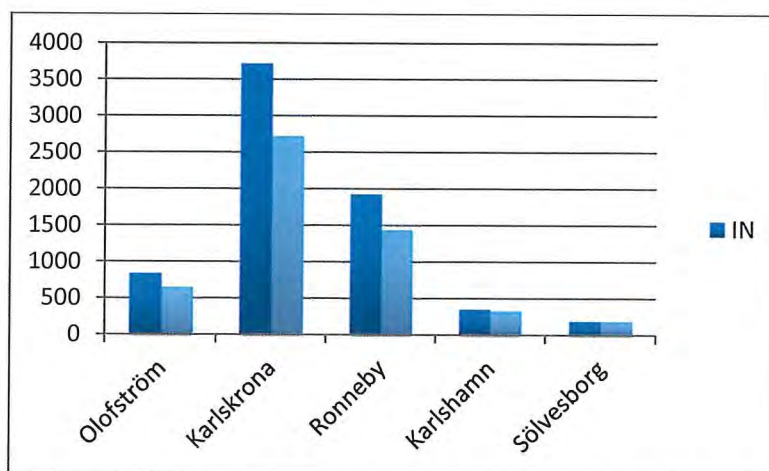

Diagram 7: Total in- och utflyttningen till Blekinges kommuner år 2015 – antal
Källa SCB

Under år 2015 har samtliga kommuner i Blekinge en högre inflyttning än utflyttning, vilket bidrar till länets totala befolkningstillväxt.

Flyttrörelser för Blekinge till och från övriga Sverige och utlandet

Inflyttande till Blekinge från övriga Sverige kom under år 2015 att utgöra 4785 stycken.

Utflyttande från Blekinge till övriga Sverige kom under år 2015 att utgöra 4928 stycken. Länet kom att förlora -143 invånare i samband med omflyttningar inom Sverige.

Under år 2014 inflyttade 4587 stycken till Blekinge från övriga Sverige och 4743 stycken utflyttade från Blekinge till övriga Sverige. Länet kom att förlora -156 invånare i samband med omflyttningar inom Sverige. Länet fortsätter förlora invånare för varje år som går. Takten på det antal som lämnar länet reduceras dock från - 156 inv. år 2014 till 143 inv. år 2015, vilket kan förmedla en gynnsam trend för länet.

Tre av länets kommuner erhåller under år 2015 ett positivt flyttningsnetto till övriga Sverige på mellan 5 – 20 inflyttande. Ronneby erhåller störst antal inflyttande från övriga Sverige med 26 inflyttande. Karlskrona och Sölvesborg erhåller kring 5 stycken inflyttande från övriga Sverige. Olofström och Karlshamn erhåller under år 2015 ett negativt flyttningsnetto till övriga Sverige i storleksordningen 80 – 100 utflyttande.

Inflyttning till Blekinge

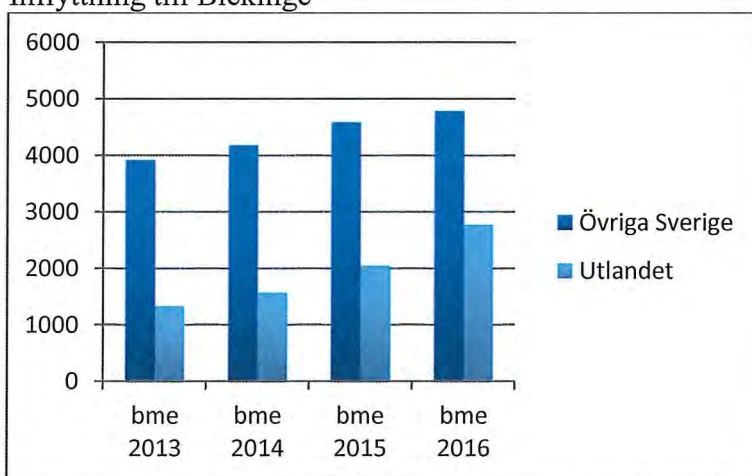

Diagram 8: Inflyttning till Blekinge från övriga Sverige och utlandet mellan åren 2012-2015
Källa SCB

Statistiken redovisar en kontinuerlig och ökande inflyttning till Blekinge från övriga Sverige mellan åren 2012 – 2015.

Statistiken redovisar även att andelen inflyttningar till Blekinge från utlandet är ökande mellan åren 2012 – 2015.

Utflyttning från Blekinge

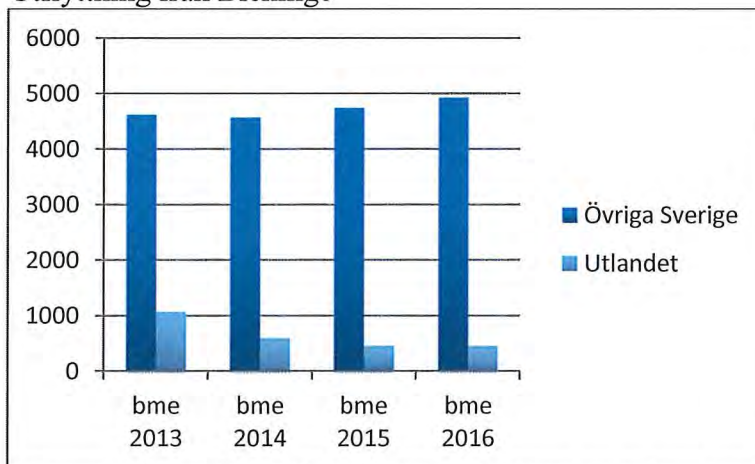

Diagram 9: Utflyttning från Blekinge till övriga Sverige och utlandet mellan åren 2012-2015
Källa SCB

Statistiken redovisar en fortsatt hög utflyttningsnivå från Blekinge till övriga Sverige mellan åren 2012 – 2015.

Statistiken redovisar även en kontinuerligt sjunkande andel utflyttande från Blekinge till utlandet mellan åren 2012 – 2015.

Totalt antal flyttrörelser för Blekinges kommuner

IN

Den totala inflyttningen till Blekinge är 7560 invånare, varav 4785 invånare kommer från övriga Sverige och 2775 invånare kommer från utlandet.

Fördelningen mellan länets fem kommuner ser ut enligt följande:

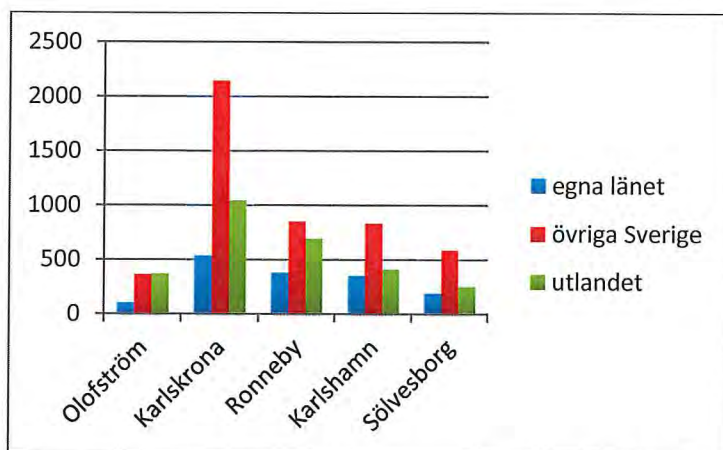

Diagram 10: Total inflyttning till kommunerna i Blekinge län mellan åren 2005 - 2015 – antal
Källa SCB

Störst antalet flyttrörelser från utlandet in till Blekinges kommuner under år 2015 sker till Karlskrona och Ronneby.

För Karlshamn, Olofström och Sölvesborg är storleken på inflyttningen från utlandet ungefär densamma.

För Olofström och Ronneby är inflyttningen till kommunen från utlandet ungefär den samma som inflyttningen till kommunen från övriga Sverige och uppgår till 360 respektive 750 invånare.

För Karlskrona, Karlshamn och Sölvesborg är inflyttningen från övriga Sverige dubbelt så stor som inflyttningen till kommunen från utlandet.

Karlskrona är den kommun som har högst inflyttning från övriga Sverige.

Karlskrona är den kommun som har högst inflyttning från övriga delar av länet.

Flyttrörelser för Blekinges kommuner

UT

Den totala utflyttningen från Blekinge är 5380 invånare, varav 4928 invånare till övriga Sverige och 452 invånare till utlandet.

Utflyttningen fördelas mellan länets fem kommuner enligt följande

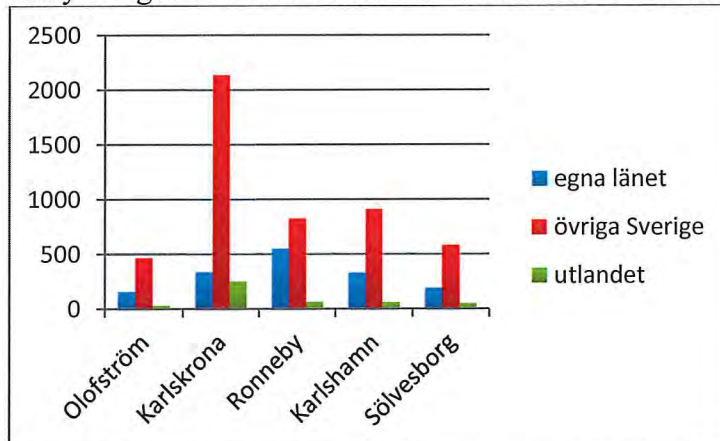

Diagram 11: Total utflyttning från kommunerna i Blekinge län mellan åren 2005 - 2015 – antal
Källa SCB

Antalet flyttrörelser till utlandet är förhållandevis lågt i förhållande till övriga kategorier flyttrörelser för länet. Antalet flyttrörelser till övriga Sverige är för kommunerna Olofström, Ronneby, Karlshamn och Sölvesborg likartad i storlek med kommunernas inflyttningsrörelser från övriga Sverige till respektive kommun. Karlskrona är den kommun som har högst utflyttning till övriga Sverige. Ronneby är den kommun som har högst utflyttning till övriga delar av länet.

Omflyttning mellan länets kommuner

Under år 2015 omfattade omflyttningen mellan länets kommuner 1562 personer. Flyttningsnetton för respektive kommun ser ut enligt följande:

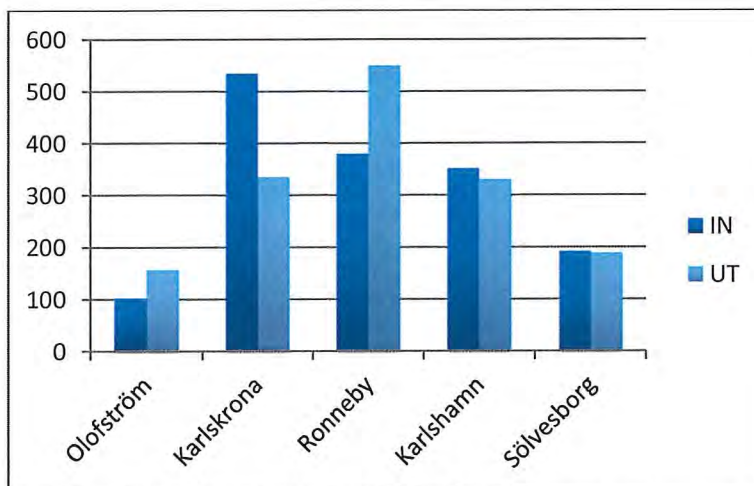

Diagram 12: Flyttningsrörelser mellan länets kommuner under år 2015
Källa SCB

Karlskrona, Karlshamn och Sölvesborg erhåller under år 2015 ett positivt flyttningsnetto av omflyttningar mellan länets kommuner. Olofström och Ronneby erhåller under år 2015 ett negativt flyttningsnetto av omflyttningar mellan länets kommuner.

Hur förhåller sig befolkningsutvecklingen i länet till Blekingestrategin?

Från att ha varit en region med mycket små årliga variationer när det gäller befolknings-situation och bostadsmarknad har tydliga förändrings- och utvecklingstendenser kunnat iakttas i de senare årens bostadsmarknadsenkäter. Blekinge påverkas i hög grad av pågående händelser i landet. Migrationsfrågan har kommit att aktivera översyn av nationens boenderesurser i olika sammanhang och tidigare eftersatt bostadsproduktion har kommit att fokusera på uppgiften utifrån nya förutsättningar. Den demografiska utmaningen med en åldrande befolkning i samverkan med en svag tillväxt och en hög andel utflytt av unga människor från länet är processer Blekinge måste kunna hantera och förändra. Ungdomarnas flyttningar från länet sammankopplas ofta med studier, byte av arbeten eller orsakade av familjeskäl. Åldersstrukturen hos de som flyttar är helt annorlunda än åldersstrukturen hos den bofasta befolkningen. De flyttningsintensiva åldrarna är mellan 20 – 29 år. För Blekinges del går flyttströmmarna främst till grannregionerna samt till Stockholm och Västra Götaland. De sammantagna effekterna av in- och utflyttning för Blekinge blir för varje år som går att antalet ungdomar i Blekinge successivt minskar. Det är framför allt två kategorier människor som flyttar från Blekinge och de utgörs av ungdomar och barnfamiljer med små barn. Antalet kvinnor minskar i länet.

Blekingestrategin *Attraktiva Blekinge* utgör gemensam strukturbild för Blekinge kring vilken länets kommuner samlas och verka för. Blekingestrategin *Attraktiva Blekinge* arbetar utifrån de fyra perspektiven Livskvalitet, Arbetsliv, Tillgänglighet och Bilden av attraktiva Blekinge. Syftet med strategin är att fler människor ska välja Blekinges förutsättningar för ett gott liv, så att man vill besöka, bosätta sig och bli verksam i länet och under sina verksamma år kunna bidra till länets fortsatta utveckling och välfärd. BME 2016 redovisar att länets förutsättningar kommit att förändras i och med att länet erhållit en ökande befolkning så att situationen på bostadsmarknaden kommit att förändras till efterfrågan på bostäder i en helt annan omfattning än tidigare. SCB:s befolkningsprognos för Blekinge fram till 2030 innebär fortsatt stadig befolkningstillväxt i enlighet med följande diagram. Prognosåret är 2030.

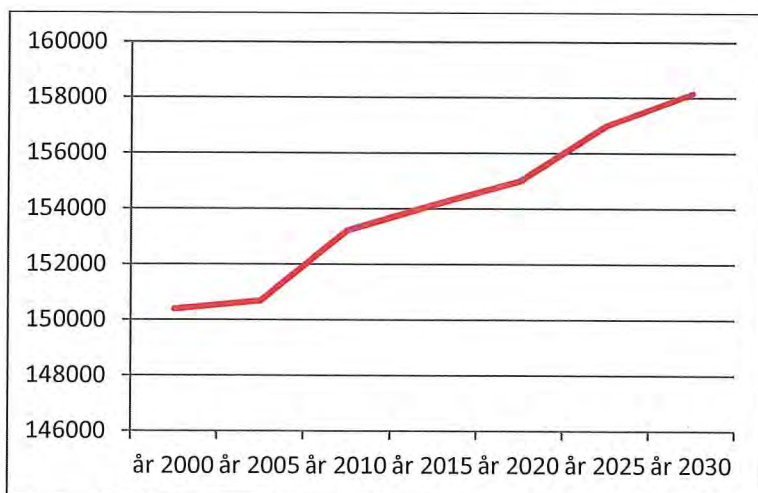

Diagram 13: Befolkningsökning i Blekinge län för prognosåren 2020-2025-20230
Källa SCB

Blekingestrategin *Attraktiva Blekinge* har på ett samordnat sätt försökt möta denna nya planeringssituation och belyser värdet av att successivt förse länet med förutsättningar att nå fram till en stadig befolkningstillväxt och fortsatt utveckling för regionen.

Blekingestrategin sammanställer och formulerar en regional vilja och preciserar väsentliga framgångsfaktorer i arbetet med att verka i riktning mot uppsatta mål för en gynnsam utveckling för länet.

Det är ett allmänt samhällsintresse att medborgarnas efterfrågan på bostäder kan tillgodoses. En väl fungerande bostadsmarknad är en av de mest avgörande faktorerna ur ett regionalt tillväxtperspektiv. Blekinges kommuner arbetar kontinuerligt med att ge länet förutsättningar för hållbar tillväxt. Till en växande befolkning behöver Blekinge ett brett utbud av hyresbostäder, bostäder med hyror anpassade till vanliga inkomster. För att stimulera nybyggnation av hyresrätter i Sverige möjliggör regeringen investeringsstöd vilket kan sökas för hyresbostäder påbörjade efter den 25 mars år 2015.

Uppgiften för Blekinge är nu att glädjas över den befolkningstillväxt som pågår i länet och se till att länets nya medborgare kan förses med goda bostäder i tillräcklig omfattning. Det är ett gynnsamt utgångsläge. Utbildningar och arbetsmarknad måste fortsätta utvecklas så att samtliga nyinflyttande kommer i verksamhet och får möjlighet till att etablera sig i länet – helt i linje med Blekinges utvecklingsstrategi.

Migration

Den ökande andelen inflyttning till Sverige från utlandet är av stor betydelse för befolkningsutvecklingen i Blekinge. Migration är ett samlande begrepp för inflyttande till och utflyttande från ett land - immigration och emigration. Migrations- och asylpolitik är till sin natur gränsöverskridande. Människor rör sig mellan olika länder i världen. Många tvingas fly undan krig och förföljelse medan andra flyttar av andra skäl. Det kan handla om att bilda familj, arbeta eller studera i ett annat land. Migration har ofta stor betydelse för utvecklingen i såväl ursprungsländer som mottagarländer.

Asylsökanden till Europa

Människor är på flykt undan våld och förföljelse orsakade av kriget i Syrien, Mellanöstern, Afrika och andra länder i världen. Över 4 miljoner människor har lämnat det krigsdrabbade Syrien.

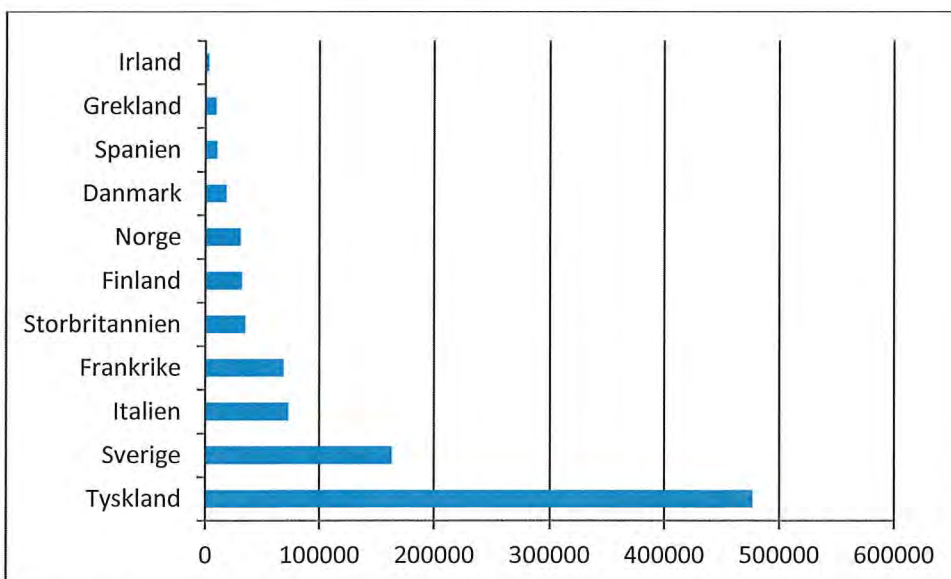

Diagram 14: Antalet asylsökande i Europa år 2015
Källa Migrationsverket

Under år 2015 sökte sig över en miljon människor till EU i hopp om skydd. Ungefär 163 000 personer kom till Sverige. Det var dubbelt så många asylsökanden till Sverige i jämförelse med år 2014. Aldrig tidigare har så många sökt skydd i Sverige som under år 2015. Sverige är det land som tagit emot flest asylsökande i förhållande till sin folkmängd.

Sverige – ansökningar om uppehållstillstånd

Migrationsverket erhåller uppdrag från riksdag och regering. Den svenska migrationspolitiken omfattar flykting- och invandringspolitik, återvändande, stöd för återvandring och kopplingen mellan migration och utveckling. Den omfattar även samarbetet på internationell nivå kring dessa frågor. I regeringens uppdrag står: "Migrationsverket ska verka för en långsiktigt hållbar migrationspolitik som värnar asylrätten och som inom ramen för den reglerade invandringen underlättar rörlighet över gränser, främjar en behovsstyrd arbetskraftsinvandring och tillvaratar och beaktar migrationens utvecklingseffekter samt fördjupar det europeiska och internationella samarbetet."

Upphållstillstånd 2015

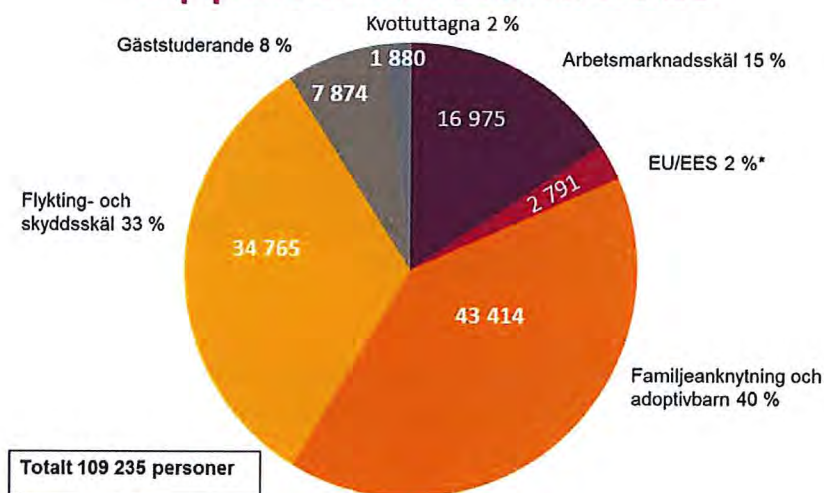

Diagram 15: Antal personer som erhöll uppehållstillstånd i Sverige under år 2015
Källa Migrationsverket

Migrantprocessen är samma för alla migranter förutom EU-medborgare. Den som söker asyl kan kanske inte välja land men från det att personen lämnar in ansökan är processen densamma oavsett om man söker asyl eller tillstånd att komma till Sverige som arbetstagare, anhörig eller som student.

De kategorier som invandrar och söker asyl eller tillstånd och för bosättning i Sverige är;

- Asylsökande som söker skydd
- Ensamkommande barn som söker skydd
- Kvotflyktingar
- Personer som kommit för att arbeta
- Personer som flyttat till någon anhörig
- Personer som kommit för att genomföra studier

Uppehållstillstånd för att man söker skydd (asyl)

Alla har rätt att söka asyl, det är en mänsklig rättighet. Migrationsverket ska pröva om den som söker skydd har rätt till uppehållstillstånd enligt utlänningslagen. Under år 2015 gavs 34 765 personer skydd i Sverige sedan de sökt asyl. Sverige gav dessutom 1 880 kvotflyktingar tillstånd att komma till Sverige på den årliga flyktingkvoten.

Diagram 16: Antalet asylansökningar till Sverige mellan 2010 och oktober 2015
Källa Migrationsverket

Kvotflykting

Sverige har tagit emot kvotflyktingar sedan 1950. Processen kring uttagningarna och den organiserade överföringen av flyktingarna kallas vidarebosättning. Varje år tilldelar regeringen/riksdagen medel för att Migrationsverket ska kunna överföra cirka 1 700–1 900 kvotflyktingar till Sverige. Idag tar cirka 27 länder emot kvotflyktingar på årlig basis.

Personalen från Migrationsverket samarbetar med UNHCR¹ på plats i värdländer runt om i världen för att ge tillstånd till kvotflyktingar, som sedan kommer till Sverige för bosättning med Migrationsverkets hjälp.

Under 2015 tog Sverige ut följande grupper av kvotflyktingar:

- 200 somalier uttagna i Kenya
- 700 syrier och statslösa palestinier från Syrien uttagna främst i Jordanien, Libanon, Irak, Egypten och Turkiet
- 150 eritreaner uttagna i Sudan
- 150 afghaner uttagna i Iran
- 150 kongoleser uttagna i Uganda
- 50 etiopier uttagna i Jemen
- 50 etiopier uttagna i Somalia
- 450 akuta ärenden av olika nationaliteter över hela världen.

¹ FN:s flyktingorganisation UNCHR; United Nations High Commissioner for Refugees;

Uppehållstillstånd som arbetstagare

En arbetstagare måste visa ett arbetserbjudande från en arbetsgivare i Sverige. Arbetserbjudandet bifogas i ansökan om uppehållstillstånd och arbetstillstånd. Lönen måste vara minst 13 000 kronor i månaden före skatt. Under år 2015 gavs 16 975 tillstånd som arbetstagare. I siffran ingår även egna företagare.

Uppehållstillstånd som anknytning

Som anknytning till person som redan bor i Sverige räknas make/maka/registrerad partner eller sambo samt barn under 18 år. Vuxna syskon eller föräldrar till vuxna barn kan normalt inte få uppehållstillstånd som anknytning. Under år 2015 gavs 43 414 tillstånd på grund av anknytning.

Uppehållstillstånd som gäststudent

Studierna ska vara på universitet eller högskola. Studenten ska betala för studieplatsen och visa att han eller hon kan försörja sig under hela studietiden, för närvarande 8 010 kr per månad. Under år 2015 gavs 9 410 uppehållstillstånd för gäststudier.

EU-medborgare behöver inte söka uppehållstillstånd

En EU-medborgare kan bo och arbeta i Sverige utan att behöva söka några tillstånd. EU-medborgare som har sin försörjning tryggad genom egna medel eller anställning har rätt att bosätta sig i Sverige. Sedan våren 2014 behöver EU-medborgare inte längre registrera sig hos Migrationsverket. Under år 2013 registrerades 25 500 EU-medborgare som nya migranter i Sverige.

Uppehållstillstånd för besök – eller visum

Om en utlänning vill besöka Sverige under kortare tid än tre månader behövs inget uppehållstillstånd. Dock kan man behöva inresetillstånd, visum. Bara medborgare i de länder där Sverige eller EU har avtal om viseringsfrihet kan resa in i Sverige utan visum. Under år 2015 beviljades 176 197 viseringar eller turistvisum. De flesta visum ges av de svenska ambassaderna runt om i världen.

Alla människor som söker asyl ska få möjlighet till ett boende i väntan på beslut om uppehållstillstånd. Utöver att pröva asylansökan, ingår det i Migrationsverkets uppdrag, att ordna boende för asylsökande. Asylsökande kan välja att ordna ett eget boende, både under asylprocessen och efter besked om uppehållstillstånd. Det kan exempelvis vara hos anhöriga eller vänner. Migrationsverket behöver både öppna fler boenden och flytta in asylsökande i allt snabbare takt än vanligt.

Sedan den 1 december 2010 har lag (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare nyttjats. Lagen reglerar ansvar och insatser som med syfte att underlätta och påskynda vissa nyanlända invandrades etablering i arbets- och samhällslivet. Insatserna syftar till att ge de nyanlända förutsättningar för egenförsörjning och stärka deras aktiva deltagande i arbets- och samhällslivet. Lagen har omfattat nyanlända i arbetsför ålder 20-64 år samt nyanlända i åldern 18-19 år utan föräldrar i Sverige med uppehållstillstånd som flyktingar eller skyddsbehövande. Lagen har även omfattat anhöriga, i samma ålder, som ansökt om uppehållstillstånd inom två år från att personen som han eller hon har anknytning till togs emot i en kommun.

Den 1 mars år 2016 trädde en ny lag ikraft som innebär ett gemensamt ansvar för mottagandet av nyanlända, lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare

för bosättning. Enligt lagen är en kommun skyldig att efter anvisning ta emot nyanlända som har beviljats uppehållstillstånd i enlighet med det kommunal som framgår av förordningen (2016:40) om fördelning av anvisningar till kommuner.

Olika former av boende för asylsökande

Diagram 17: Olika former av boende för asylsökande
Källa Migrationsverket

Under år 2016 har Migrationsverket och Arbetsförmedlingen ett delat ansvar för bosättningsuppdraget. Från och med år 2017 går ansvaret för bosättningen över till Migrationsverket. Anvisande myndigheter har gemensamt tagit fram en årsplanering för mottagande för bosättning. Årsplaneringen innebär en fördelning av mottagandet per kommun och månad samt uppgifter om när Migrationsverket respektive Arbetsförmedlingen ansvarar för bosättningen. Kommunerna har möjlighet att under året inkomma med önskemål om justering av årsplaneringen till anvisande myndigheter. Anvisningar för bosättning i kommunerna omfattar nyanlända som vistas i anläggningsboenden och kvotflyktingar.

För asylsökande ordnar Migrationsverket boenden i form av
ABT - tillfälligt boende,
EBO - boende hos släkt och vänner eller
ABO - anläggningsboende i lägenhet

För ensamkommande barn som söker asyl ordnar Migrationsverket i väntan på beslut boenden i någon form av ABO alternativt i familjehem.

Ankomstboende är det första boendet den asylsökande kommer till. Där stannar de en kort tid, vanligen en till sju dagar tills de registrerat sin ansökan på Migrationsverket.

När asylsökande registrerat sin ansökan flyttar de vidare till ett *asylboende* i väntan på asylutredning och beslut om uppehållstillstånd. Olika former av boende för asylsökande kan vara vandrahem, campingstugor etc. under en kortare period. Vid årsskiftet 2015/2016 var 180 000 personer inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem. Det var dubbelt så många som föregående år. Av dessa fanns 100 000 i boende tillhandahållt av Migrationsverket. Övriga bodde i så kallade eget boende, oftast hos släktingar eller vänner. Sedan Migrationsverket under år 2015 prövat deras asylskäl fick 34 765 av de asylsökande, 77 procent, stanna kvar i Sverige. Kring 20 000 personer kom från krigets Syrien. Om även ärenden inräknas vilka avskrivits eller där personen förts över till något annat EU-land för prövning enligt Dublinförordningen, så blir det ungefär hälften av ursprungligt antal som får tillstånd att stanna i Sverige. Vid 2015 års utgång fanns det över 10 000 personer som redan beviljats permanent uppehållstillstånd på Migrationsverkets boenden. De väntar på en kommunplats för att kunna fortsätta sina liv i Sverige.

Efter det att Migrationsverket och Arbetsförmedlingen fattat beslut om uppehållstillstånd sker anvisning till kommun. Utifrån gällande kommunal ska boende kunna ordnas inom en period av maximalt två månader.

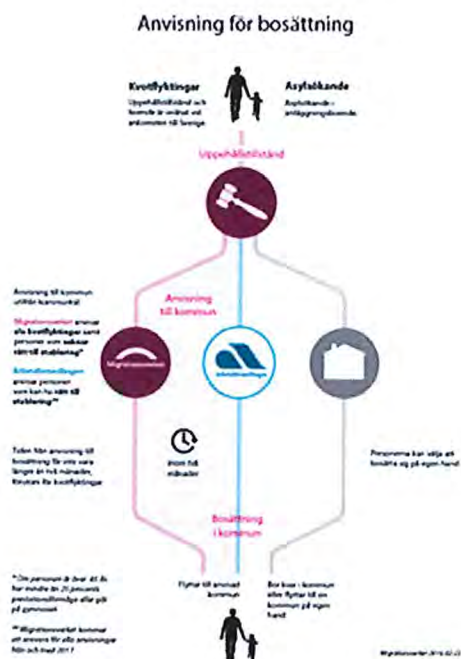

Diagram 18: Anvisning för bosättning
Källa Migrationsverket

Arbetsförmedlingen ansvarar för att bosätta personer som omfattas av lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. Anvisning till kommunplats kan ske innan det är klarlagt att personen har rätt till en etableringsplan. Frågan om bosättning bör vara den första och den inledande delen i etableringssamtalet. För personer som bor i anläggningsboende ska etableringssamtalet fokusera på bosättning. Så snart etableringssamtal påbörjats, och personen vill ha hjälp med att hitta ett boende, ska Arbetsförmedlingen anvisa bosättning i en kommun.

Arbetsförmedlingens planering av bosättning bygger på kommunernas årsplanering samt individens möjligheter och behov. I största möjliga mån matchas personer utifrån ett arbetsmarknadsperspektiv och mot en kommun i närheten av där han /hon har vistats

på anläggningsboende. Ett erbjudande om bosättning kan dock ske till vilken kommun som helst i landet. Personen får ett erbjudande om bosättning till en kommun. Om en person avböjer ett erbjudande går det vidare till en annan person.

Migrationsverket ska beräkna hur många nyanlända som omfattas av lagen om etableringsinsatser för vissa nyanlända och som har behov av plats för bosättning i en kommun. Arbetsförmedlingen ska utifrån denna beräkning och efter samråd med länsstyrelserna och Migrationsverket fastställa en fördelning av mottagningsbehovet i varje län genom ett länstal. Länstalet sammanväger ett antal huvudvariabler där bland annat arbetsmarknad, bostadsmarknad och demografi ingår.

Arbetsförmedlingen har det samordnande ansvaret att upprätta en etableringsplan tillsammans med den nyanlände i samverkan med kommuner och andra berörda aktörer.

Länsstyrelserna har en särskild roll i bosättningsprocessen då de ska verka för att det finns beredskap och kapacitet hos kommunerna att ta emot personer som omfattas av förordningen om mottagande för bosättning av vissa nyanlända invandrare. Länsstyrelsen kommer att fastställa antalet personer som ska anvisas inom respektive län genom kommunal.

Varje kommun ska ha en väl genomtänkt strategi för hur bostadsbyggandet och boendet i kommunen ska utvecklas. Bostadsförsörjningsansvaret omfattar alla invånare. Regeringen bedömer att det är viktigt att kommunerna har en strategi för att kunna ta emot nyanlända, utan att den socioekonomiska och etniska boendesegregationen förstärks. Genom att kommunerna i förväg får besked om kommunal för det kommande året har de möjlighet att planera för mottagandet. Kommuntalen kan revideras under innevarande år efter överenskommelse mellan kommuner inom respektive län eller mellan närliggande kommuner, under förutsättning att kommuntalen sammantaget inte blir lägre än länstalet.

Statskontoret har regeringens uppdrag att följa genomförandet av etableringsreformen.

Flyktningmottagning i Blekinge

Kommunerna i Sverige har rätt till statlig ersättning för mottagande av olika kategorier utländska medborgare som beviljats uppehållstillstånd i Sverige i enlighet med de statliga ersättningsförförordningarna för flyktningmottagande (1990:927) samt (2010:1122). Nedan redovisas antalet före detta asylsökande som beviljats uppehållstillstånd (skyddsbehövande), kvotflyktingar (uttagna i utlandet av Migrationsverket i samarbete med FN:s flyktingorganisation UNCHR) samt anhöriga till dessa grupper.

Diagrammet redovisar även utvecklingen för respektive kommun avseende kommunmottagna flyktigar i länet mellan åren 2010 – 2015.

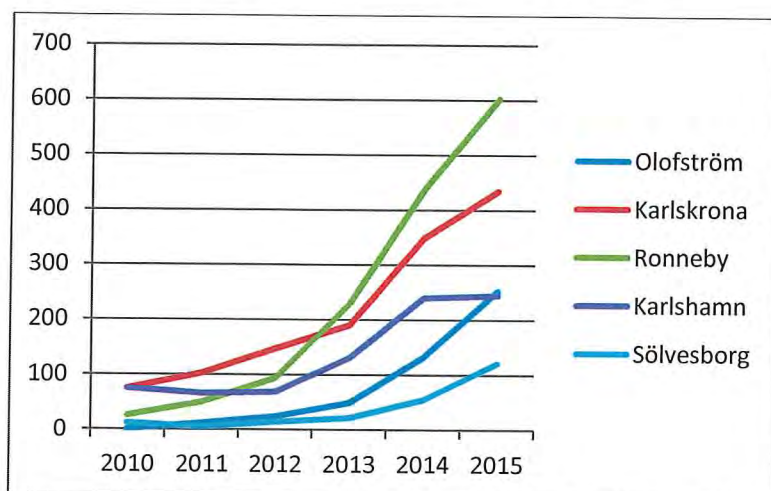

Diagram 19: Antalet kommunmottagna flyktingar mellan åren 2010 – 2015 i Blekinge län.
Källa Migrationsverket

Kommunerna i Blekinge har tagit emot 4267 flyktingar mellan åren 2010 – 2015 med en total fördelning mellan kommunerna enligt följande.

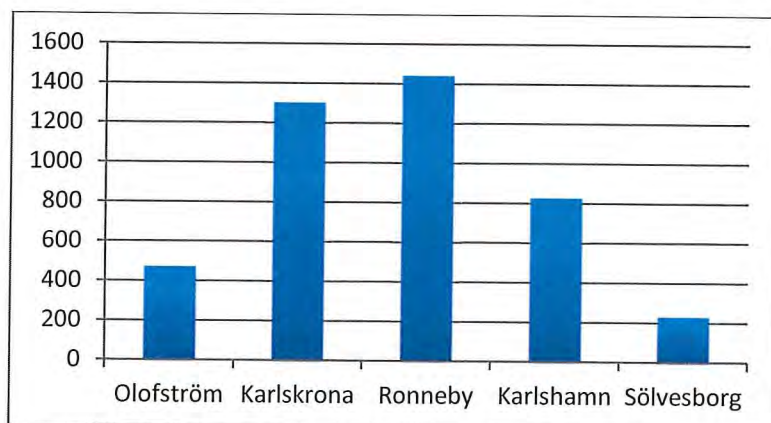

Diagram 20: Antalet kommunmottagna flyktingar mellan åren 2010 – 2015 i Blekinge län.
Källa Migrationsverket

Ronneby kommun har tagit emot flest antal flyktingar; 1440 personer.

Karlskrona och Ronneby har tillsammans tagit emot mer än hälften av länets kommunmottagna flyktingar ; 2741 personer.

Alla människor som söker asyl ska få möjlighet till ett boende i väntan på beslut om uppehållstillstånd. Naturligtvis har denna tillströmning av nya personer till länet kommit att påverka situationen på bostadsmarknaden för samtliga länets kommuner. Fördelat över perioden har Blekinge län erhållit nyanlända i en takt av cirka 700 personer per år. Den reella tillströmningen har varit som starkast under periodens senaste år, vilket även varit klart avläsbart i de årliga bostadsmarknadsenkäterna.

Arbetsmarknad

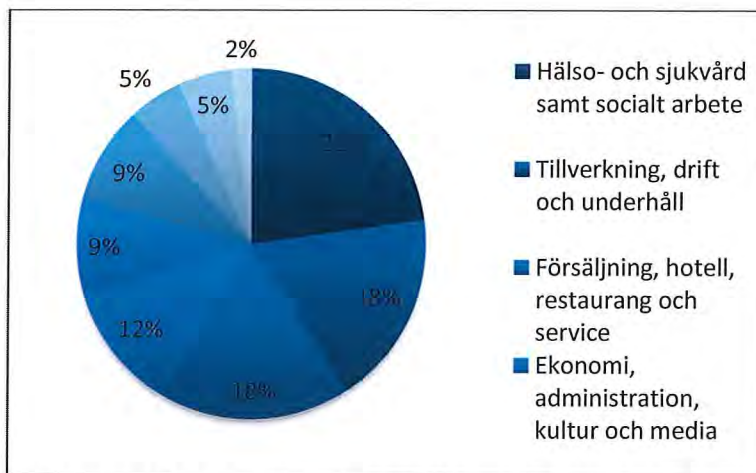

Diagram 21: Andelen anställda per yrkesområde i Blekinge län år 2015.
Källa SCB

Konjunkturläget för Sverige fortsätter att förbättras. Arbetsgivarna är positiva och sysselsättningen väntas öka rejält. Den ekonomiska tillväxten i Sverige bedöms bli förhållandevis stark under åren 2016 och 2017.

En betydelsefull drivkraft i svensk ekonomi är kopplad till den starka befolkningstillväxten i och med pågående rekordstor flyktinginvandring till Sverige. Befolkningstillväxten orsakar dock kapacitetsbrister inom byggsektorn och stora delar av den offentliga sektorn. Utbildningssektorn kommer dock att behöva ökade personalresurser. Även vård och omsorg kommer att alstra stor mängd nya arbetstillfällen. Eftersom även den privata tjänstesektorn och industrin börjar gå bättre gäller samma förhållanden för dessa verksamhetsgrenar.

Trots detta ökar arbetslösheten något under perioden eftersom både befolkning och arbetskraft växer kraftigt. Utvecklingen pekar på att de som är väl rustade snabbt erhåller anställningar, medan det finns en snabbt växande grupp som i dagsläget har svårt att konkurrera om befintliga arbetstillfällen.

Strukturbild Blekinge omnämner att totala antalet arbetande i länet uppgår till 56 481 personer enligt statistik från SCB RAMS 2013. De anställda i Blekinge fördelar sig mellan olika yrkesområden enligt diagram 21. Arbetsmarknaden i Blekinge har en förhållandevis stor offentlig sektor och industri. Den offentliga sektorn är omfattande i Karlskrona och Ronneby, vilket beror på att många statliga förvaltningar lokaliserats till östra delen av länet. Försvarsmakten utgör här en mycket betydelsefull arbetsgivare. Hälsa- och sjukvården är också en betydelsefull sektor på Blekinges arbetsmarknad. Karlskrona, Karlshamn och Sölvesborgs har stor vård- och omsorgsverksamhet. Likaså är utbildningssektorn av stor betydelse för länet och står för en stor andel arbetstillfällen.

Näringslivet i Blekinge är starkt präglad av industrin och det gäller i första hand Olofström, Sölvesborg och Ronneby. Bilindustrin är starkt koncentrerad till västra Blekinge och av stor betydelse för Olofström. Tillverkning av elektronik samt maskinindustrin är två andra viktiga industrigrenar. Tillsammans sysselsätter de lika många som bilindustrin och är koncentrerade till Ronneby och Karlskrona. Den privata tjänstesek-

torn är i jämförelse med andra län i Sverige liten. Mest utvecklad är den i Karlskrona, Karlshamn och Sölvesborg.

I prognosundersökningar ger länets industriföretag åter uttryck för tydlig optimism inför åren 2016 och 2017, en optimism som ytterligare stärks i jämförelse med tidigare utförda prognosundersökningar. Däremot återger länets byggföretag en mer dämpad optimism. Även den privata tjänstesektorns framtidsutsikter har dämpats något.

Vård- och omsorgssektorn fortsätter att vara den helt dominerande källan till nya arbetstillfällen i Blekinge under kommande år. Vård- och omsorgssektorn står för mer än hälften av samtliga nya arbetstillfällen som skapas. Även övriga delar av den offentliga sektorn kommer att ge betydande bidrag till tillväxten av nya arbetstillfällen till länet.

Nya arbetstillfällen inom näringslivet väntas ta fart först under åren 2016 och 2017.

Både industrin och informations- och kommunikationstekniksektorn räknar med sysselsättningstillväxt under denna period. Även branschen företagstjänster förutses erhålla en betydligt starkare sysselsättningstillväxt än tidigare. Det råder rekryterings-svårigheter från i stort sett samtliga delar av länets arbetsmarknad, inklusive industrin som haft en svag utveckling under de senaste åren. Framförallt råder det brist på kvalificerade företagstjänster inom teknik och IT. Både utbildnings- och vårdsektorn står inför brist på kompetent arbetskraft. Inom vården är bristsituationen omfattande.

Arbetslöshet i Blekinge

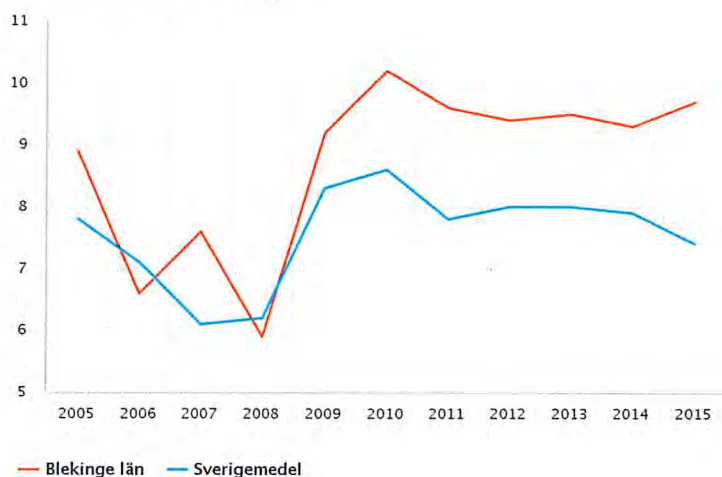

Diagram 22: Andelen arbetslösa mellan 15–74 år i Blekinge län – procent.

Källa SCB, Tillväxtverket

Arbetslösheten i Blekinge ligger över riksgenomsnittet och är fortfarande näst högst i Sverige. Arbetslösheten, andelen av arbetskraften 15-74 år som är arbetslösa i Blekinge, befinner sig kring **10 %** för länets kommuner.

Ungdomsarbetslöshet i Blekinge

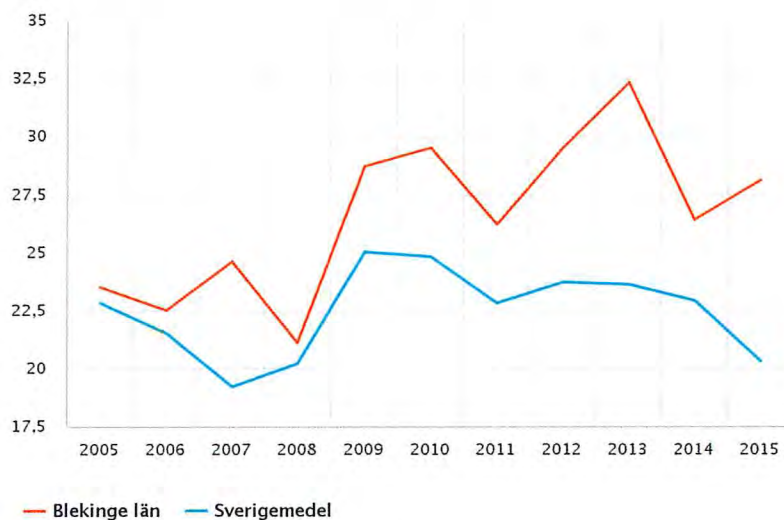

Diagram 23: Andelen arbetslösa mellan 15–24 år i Blekinge län – procent.
Källa SCB, Tillväxtverket

Ungdomsarbetslösheten i länet är fortfarande näst högst i Sverige.

Ungdomsarbetslösheten, andelen av arbetskraften 15-24 år som är arbetslösa i Blekinge, befinner sig på **28,1 %**.

En jämförelse med övriga län i Sydsverige kan se ut enligt följande.

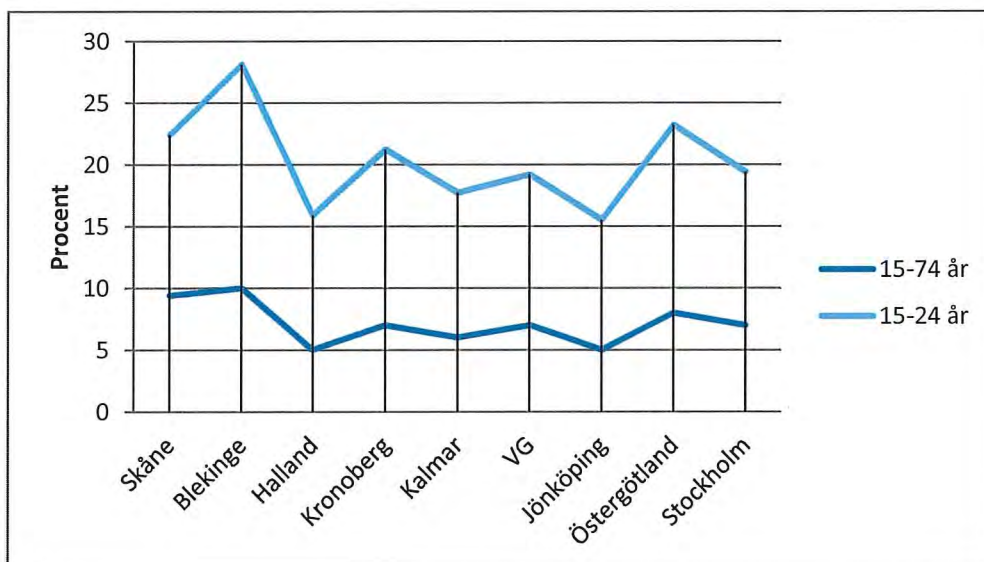

Diagram 24: Andelen arbetslösa mellan 15–24 år och 15-74 år i Sydsverige – procent.
Källa SCB, Tillväxtverket

Blekinge har generellt sett en hög arbetslöshet. Även för ungdomar mellan 18 och 24 år är arbetslösheten hög i Blekinge (13,8 %). Länet saknar lämpliga förstagångsansättningar eller ingångsjobb. Denna typ av arbetstillfällen tillsätts ofta med unga människor som på så sätt påbörjar inträdet på arbetsmarknaden.

Blekinge har ända sedan 2011 varit det län i Sverige där ungdomsarbetslösheten varit särskilt hög, trots att ett flertal olika projekt från arbetsförmedlingen och andra aktörer vidtagits i syfte att minska arbetslösheten bland unga människor. Arbetslösheten i Blekinge har visserligen minskat år för år sedan 2011. Men i jämförelse med andra län i landet så har den minskat mer för dessa län än den gjort i Blekinge och då främst avseende andelen unga personer utanför arbetsmarknaden. De arbetslösa i Blekinge är idag en onyttjad personalresurs och det måste ses som angeläget att länet tillvaratar tillgängliga resurser i det fortsatta utvecklingsarbetet av länet.

Tidigare vidtagna åtgärder genom åren i syfte att minska arbetslösheten i länet resulterade i att den öppna arbetslösheten successivt kommit att minska. Minskningen kom även att inkludera grupper som till en början hade svårt att ta del av ökad efterfrågan på arbetsmarknaden, som ungdomar, kvinnor, äldre sökanden, lågutbildade och utrikesfödda. Men trots dessa åtgärder är arbetslösheten fortfarande den näst högsta i Sverige.

Blekinge har en äldre befolkning än riket i övrigt. I och med stora pensionsavgångar behöver länet hantera uppgiften att upprätthålla god kompetensförsörjning för länets framtida behov. Blekinges ungdomar måste tas till vara för länets fortsatta utveckling. En förstudie pågår med syfte att utifrån nya synsätt komma till rätta med Blekinges ungdomsarbetslöshet. De som idag är utan arbete ska rustas för att matcha länets kommande kompetensbehov. Framgångsfaktorn för näringsliv och framtida konkurrenskraft är samverkan – utvecklade samverkansformer mellan arbetsgivare och utbildningssystem.

Kommunikationer

Blekinges väg- och järnvägsnät

Blekinge behöver en högkvalitativ stomme för väg- järnvägstransporter med syfte att kunna tillgodose högt ställda krav avseende möjligheter till regional utveckling.

Öst – väst

Trafikverket har tagit initiativ till att peka ut de vägar som är av största betydelse för nationell och regional tillgänglighet och i samarbete med länsplaneupprättarnas tjänstemän redovisat förslag till *funktionellt prioriterat vägnät* för Blekinge.

Förslaget redovisar E22 som nationellt och internationellt betydelsefull vägsträckning för samtliga funktioner med en primär sträckning genom länet längs Blekinges sydkust till vilken samhällsbebyggelsen till flertalet av länets tätorter är ansluten. Europaväg 22 är av riksintresse för kommunikation och utgör länk i det europeiska vägnätet TEN-T, är huvudförbindelse för transittrafik och långväga godstrafik samt tillgängliggör hamnarna i Sölvesborg, Karlshamn och Karlskrona. Den *nationella transportplanen* ger stöd för att E22 förses med ökad kapacitet, förbättrad framkomlighet och höjd trafiksäkerhet.

Blekinge kustbana i öst-västlig riktning utgör en elektrifierad järnvägsförbindelse mellan Karlskrona och Kristianstad. Banan trafikeras av Öresundståg, Pågatåg och godståg. För att Blekinge kustbana ska nyttjas så effektivt som möjligt har Trafikverket byggt nya mötesspår som ger förbättrad spårkapacitet och möjliggör snabbare förbindelser från Karlskrona genom länet söderut till Öresundsregionen med Malmö - Köpenhamn-Helsingör. En planering för att förse Blekinge med Pågatågstrafik pågår. Sedan årsskiftet 2014 /2015 går Pågatågen fram till Karlshamn. Trafikverket utreder möjligheterna att utöka trafiken även till Ronneby och Karlskrona.

Nord-syd

Från E22 leder ett antal funktionellt prioriterade vägar i riktning norrut. Det är väg 27, väg 28, väg 29 och väg 15. Förbättringsåtgärder är under planering och utförande för samtliga vägar och sker inom ramen för upprättad *länstransportplan* för Blekinge. Samordning sker mellan berörda län.

Blekinges nord-sydliga järnvägssträckning Emmabodabanan har nyligen rustats upp och elektrifierats inom projektet Motorways of the Sea och ingår numera i den internationella transportvägen Baltic-Link Corridor från Karlskrona till Göteborg-Oslo.

Sjöfart

Blekinge har ett strategiskt läge i södra Östersjöregionen vilket gör regionen viktig för transit av ökade godstransporter mot växande marknader i östra Europa och Centraleuropa. Trafikverket pekar i Kapacitetsutredningen ut drygt 20 stycken hamnar Sverige med central betydelse för transporter av gods och omfattar hamnarna i Karlshamn och Karlskrona. Hamnarna ingår i det Transeuropeiska transportnätet (TEN-T) som ska utvecklas till effektiva transportkedjor inom EU omfattande vägar, järnvägar, sjömotorvägar, hamnar och flygplatser. Våra Grannländer kring Östersjön har under senare år prioriterat utveckling av transportstråken mot Sverige och Skandinavien genom upprättade transportkorridorer fram till Gdynia/Gdansk i Polen, Klaipeda i Litauen och Liepaja i Lettland. Av prognoser för år 2050 framgår att i Sveriges internationella handel förväntas växa, och då särskilt mot östra Europa. Importen och exporten österut förväntas öka och bli större än den som är riktad västerut. Trafiken vid etablerade färjelinjer för länets hamnar i Karlshamn och Karlskrona växer i omfattning till följd av ökat tryck på marknaden.

Flygplats

Blekinge har en flygplats, Ronneby Airport, vilken har en central lokalisering i länet i Kallinge strax norr om Ronneby.

Planer och mål för Blekinge

OECD-rapporten – fysisk infrastruktur

OECD-studiens betraktelse ställer fokus på sydöstra delen av Sverige med regionerna Blekinge, Södra Småland, Kalmar och Jönköping. Studie är från år 2011 och ger förslag på nya synsätt och åtgärder för hur utvecklingspotentialen skulle kunna förbättras för nämnda regioner i samverkan. Den fysiska infrastrukturen utgör ett av fyra analysområden och den drar slutsatsen att bristfällig infrastruktur har hämmande effekt på regioners utvecklingsmöjligheter. Enligt rapporten behöver Blekinges hamnar längs sydkusten erhålla bättre anslutningar till övergripande transportsystem för både väg och järnväg. Hamnarna behöver utvecklade anslutningar för att bättre kunna nå ut till de större marknaderna i Europa. Det är väsentligt att dra fördelar av gynnsamt läge till växande ekonomier på andra sidan Östersjön och framväxande handelsvägar mot Asien. Blekinge län behöver förbättrad infrastruktur och förbättrade kommunikationer. Med ökad tillgänglighet förbättras Blekinges konkurrenskraft och attraktionskraft.

Blekingestrategin - tillgänglighet

Blekinge utvecklas i enlighet med Blekingestrategin. Blekingestrategin visar vägen för Attraktiva Blekinge. Strategin innehåller handlingsplaner för insatsområdena Bilden av Attraktiva Blekinge, Livskvalitet, Arbetsliv och Tillgänglighet. Blekingestrategins uppgift är att ange en gemensam färdriktning där länets unika förutsättningar tas till vara på bästa sätt i en regional utveckling som utmärks av långsiktig hållbarhet. På regional nivå fungerar Blekingestrategin som ett styrverktyg av Blekinges regionala satsningar och syftet är att den ska vara en inspiration för näringslivet och ideella krafter i länet. Hög livskvalitet och ett *stimulerande* arbetsliv är kärnan som görs möjlig genom förbättrad tillgänglighet. Strategins mål är *Attraktiva Blekinge* – en del av Sverige som fler och fler vill flytta till, arbeta och besöka.

NTP - Nationella transportplanen för perioden 2014 – 2025

Regeringen anger i propositionen *Investeringar för ett starkt och hållbart transportsystem* hur ett välfungerande godstransportsystem är en nödvändig förutsättning för sam-

hällets utveckling, regionernas konkurrenskraft och medborgarnas villkor. För att möta de krav som ställs på att kunna frakta alltmer gods kommer behovet av effektiva transporter att öka. Långväga godstransporter överförs från lastbil till järnväg och sjöfart. Under våren 2016 sker ett revideringsarbete av den nationella transportplanen utifrån nytt inriktningsunderlag avseende perioden 2018-2029. Redan nu kan nya planeringsförutsättningar summeras enligt följande.

1. Vidmakthållande kräver ökade resurser.

Behoven är väsentligt större än ramarna i gällande plan.
Oförändrade anslagsnivåer medför hårda prioriteringar.

2. Begränsat utrymme för investeringar

Större utrymme för trimningsåtgärder i befintligt system
Fokusera på åtgärder som bättre nyttjar befintlig kapacitet, bl.a. sjöfart

3. Stora investeringar i infrastruktur löser inte klimatproblemen

Vägratrafiken är central
Styrmedel nödvändiga för att minska utsläppen

4. Val av åtgärder ska alltid göras utifrån kostnadseffektivitet och långsiktig hållbarhet

Den nationella transportplanen för perioden 2014-2025 innefattar investeringar, drift och underhåll av det statliga stamvägnätet samt järnvägarna. För Blekinges del omfattar den nationella planeringen E22 och järnvägarna Kust till kustbanan, Blekinge Kustbana och Sydostlänken mellan Olofström och Älmhult med en eventuell förlängning till Blekinge kustbana. Den nationella planen samverkar med preciserade behov i framtagna länsplaner.

Regional systemanalys

Regional systemanalys *Systemanalysen för transportinfrastrukturen i östra Götaland 2008* var ett underlag för investeringar inför planperioden 2010- 2021. Systemanalysen kompletterade länstransportplanerna varvid mellanregionala och nationella stråk gav en enhetlig bild av transportsystemets viktigaste samband i regionen. Systemanalysen är i högsta grad fortfarande aktuell och visar på behovet av att förstärka de viktiga stråken. Särskilt pekas på vikten av regionförstoring, att kollektivtrafiken blir ännu mer attraktiv och att transportinfrastrukturen hänger samman i Sverige men även stödjer den ökande internationaliseringen inom transportområdet.

LTP - Länstransportplanen för Blekinge 2014 – 2025

Länsplanen för transporter tar utgångspunkt i Blekingestrategin och medverkar till god tillgänglighet för att utveckla länets strategiska läge i södra Östersjöregionen. Region Blekinge upprättar och beslutar om prioriteringar i länsplanen för regional infrastruktur. Arbetet sker i nära samverkan med länets kommuner och i dialog med organisationer och näringsliv. Åtgärder i infrastrukturen ska bidra till tillväxt och sysselsättning i länet - Regional utveckling. Ett län med stärkt konkurrenskraft ökar medborgarnas sociala och ekonomiska välfärd. Under våren 2016 sker ett revideringsarbete av länstransportplanerna utifrån nytt inriktningsunderlag avseende perioden 2018-2029.

Aktuella prioriteringar redovisas under *Namnigivna projekt* i länstransportplanen och utgjordes för perioden 2014-2025 av riksväg 27 som ingår i Baltic-Link-stråket samt åtgärder för ökad kapacitet på Blekinge kustbana. För att erhålla ökad

turtäthet på Blekinge kustbana mellan Kristianstad och Karlskrona måste kapaciteten öka. Ökad kapacitet är en viktig förutsättning för regionförstoring varför medel avsätts i planen till samfinansiering av nödvändiga åtgärder som fler mötesstationer. Satsningen innebär att utbyggnaden av möjligheterna att resa med tåg fortsätter.

Riksväg 15 mellan Karlshamn och E6/ Halmstad och Riksväg 28 från Karlskrona med anknäytning till Riksväg 50 är viktiga förbindelselänkar mellan hamnarna och utpekade nationella godstransportstråk.

Dessutom ingår andra viktiga förstärkningar av kollektivtrafiken samt vägar för cykelpendling. Det finns ett stort behov av att skapa sammanhängande cykelstråk med hög potential för pendling.

Trafikförsörjningsprogram för Blekinge 2016 - 2019

Region Blekinge har som regional kollektivtrafikmyndighet det strategiska ansvaret för att upprätta ett trafikförsörjningsprogram som redovisar hur kollektivtrafiken ska utvecklas inom länet och till- och från angränsande län. Trafikförsörjningsprogrammet beslutas av regionstyrelsen. Programmet resulterar i konkreta mål för programperioden 2016 – 2019 och är i samstämmighet med långsiktiga mål och vision 2050. Kollektivtrafiken ska vara en del i samhällsservicen och främja Blekinges utveckling i linje med uppsatta mål.

Målbilden beskriver väsentliga funktioner i kollektivtrafiken som att

- Kollektivtrafiken ska ge valfrihet gällande boende, sätt att förflytta sig och tidpunkt för när vi vill förflytta oss i Blekinge.
- Bra rörlighet i Blekinge och närhet till storstäder skapar utveckling och tillväxt genom att näringslivets rekrytering av rätt kompetens underlättas.
- En renare och tystare lokal miljö samt minskad klimatbelastning skapas av konkurrenskraftig, miljösmart och förnybart driven kollektivtrafik.

Hur nyttjar Blekinge de kollektiva färdssätten?

Blekinges befolkning nyttjar kollektiva färdssätt som, tåg- och kustbussar, regionbusstrafik, stadstrafik och skärgårdstrafik, enligt följande diagram med procentuella andelar.

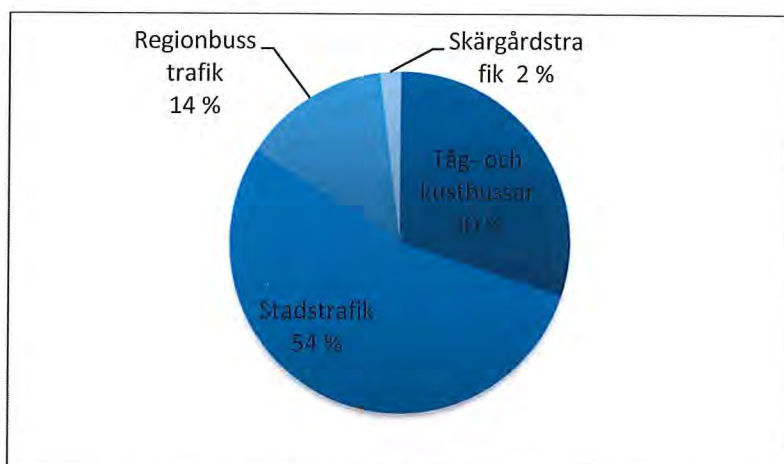

Diagram 25: Kollektivresor i Blekinge år 2014 – andel i procent
Källa: Region Blekinge

Lokal stadstrafik upptar huvuddelen av det kollektiva resandet med 54 %. Tåg- och kustbussarna står för 30 %, regionbusstrafiken för 14 % och skärgårdstrafiken ligger kring 2 %. För ett kustlän med inriktning på fortsatt bebyggelseutveckling av nya bostäder i skärgårdssamhällen är en kollektiv skärgårdstrafik av stort intresse för de boende. Ett transportsätt med stor potential för fortsatt utveckling. Skälen kan vara flera, men en reducering av antalet bilresor enligt traditionella vanemönster öppnar upp för både miljö- som tidsvinster och ger samtidigt naturupplevelser av rekreativ art.

Pendlingsmönster över länsgränsen

Tanken med regionförstoring är positiv. Härmed erbjuds utvecklingsmöjligheter för en region genom att samverka med andra regioner. Med förbättrade förbindelser kan både arbets- som bostadsmarknader vidgas och nya livslösningar möjliggöras för länens invånare. Arbetspendlingen över länsgräns har ökat och kan med fördel stimuleras till att ytterligare öka efterhand som den regionala kollektivtrafiken byggs ut. Det är väsentligt att nationell transportplan samverkar med regionens länstransportplaner.

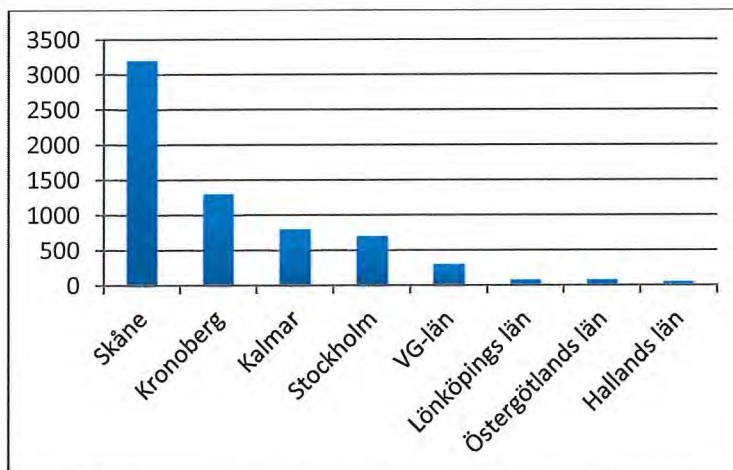

Diagram 26: Pendling över länsgräns- antal
Källa Region Blekinge /SCB RAMS 2010

Pendlingsmönster inom länsgränsen

Pendlingsmönstret för Blekinge län redovisas genom SCB RAM 2013, Registrerad arbetsmarknadsstatistik från 2012/2013. Det kan konstateras att pendlingen för flertalet av länets kommuner ökat i omfattning under det senaste decenniet. Dagpendlingen är starkt koncentrerad längs den befolkningstäta kusten.

I Blekinge pendlade 22 procent av befolkningen över kommungränser medan riksgenomsnittet för pendling över kommungräns utgörs av 31 procent av befolkningen. Nivå på total pendling över kommungränser för Blekinge är betydligt lägre än riksgenomsnittet trots genomförda utbyggnader under senare år av kollektivtrafiknäten.

Den dagliga arbetspendlingen för Blekinge län kan beskrivas genom en indelning i tre grupper med antalet pendlingsrelationer 3 400 - 1000 – 500 enligt följande.

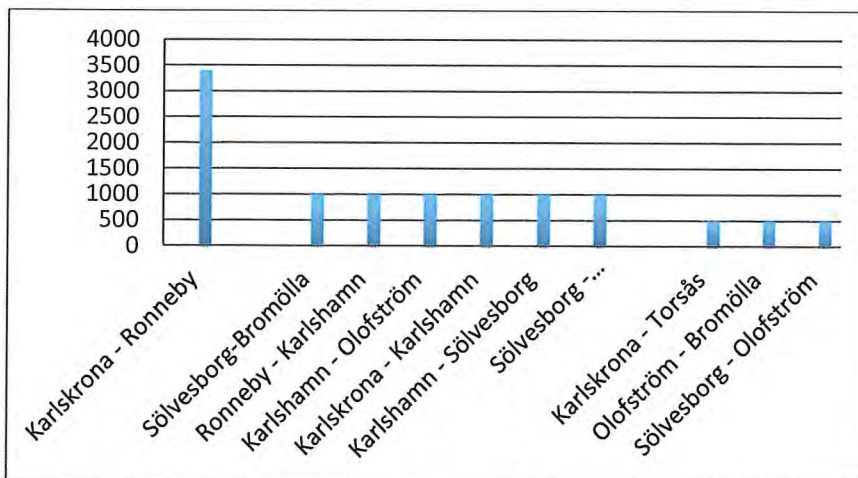

Diagram 27: Blekinge läns pendlingsrelationer – antal
Källa SCB RAMS 2013

Genom förbättrade förbindelser kan regionförstoringens ökade dynamik och vidgade bostads- och arbetsmarknader fortsätta att utvecklas. Genom bekväma trafiksystem med hög grad av tillgänglighet, enkelhet i nyttjande, tillförlitlighet och punktlighet kan möjligheter till nya resvanor utvecklas. Fortsatt samhällsutveckling bör ske kring länets centralorter och kollektiva trafikstråk. Lokalisering av verksamheter och verksamhetsområden bör ske utifrån en samordnad strategi med regional helhetssyn. Länets flygplats behöver länkas till kollektiva kommunikationssystem.

Kollektivtrafik över havet

Blekinge med skärgård i söder håller på att utveckla tillgängligheten till kustzonen i mycket högre utsträckning än tidigare. Många av de som flyttar till Blekinge har en strävan efter att bosätta sig havsnära eller i något skärgårdssamhälle. Det förekommer etablerad skärgårdstrafik i flera av länets kommuner.

Karlskrona kommun är den kommun som i sin översiktsplan ÖP 2030 tydliggör en strävan att förbättra kollektivtrafiken med båt till kommunens samhällen ute i skärgården. Aspö har etablerad landförbindelse med vägfärja. Östra skärgården har utbyggd båttrafik med tre turer per dag under vinterhalvåret. Under sommaren ökar både antalet båtar som båtturer. En planering pågår för att även tillgodose behovet av kollektivtrafik med båt för skola och arbetspendling till öar som Verkö, Sturkö, Tjurkö och Hasslö. Karlskrona kommun har som mål att utvecklas genom attraktiva livs-miljöer, rikt näringsliv och bra kommunikationer. Kommunen anser det betydelsefullt att erbjuda bra boenden och hållbar kollektivtrafik i kommunens alla delar.

I november år 2015 startade kommune ny pendeltrafik med båt mellan Bredaviks brygga på Sturkö och Handelshamnen inne på Trossö. Sturköpendeln går med sex turer per dag.

Tidtabellen är anpassad för skol- och arbetspendling. Ombord på M/F Flaggskär finns kostnadsfri wifi och plats för cyklar. Sturköpendeln utgör ett första steget i arbetet med att ytterligare utveckla bra pendlingsmöjligheter med båt inom Karlskronas skärgård. Väl utbyggd kollektivtrafik är en förutsättning för att människor ska kunna bo utanför stadskärnan utan att behöva ta bilen till arbetet. Båtburen kollektivtrafik nedkortar både restider och färdvägar. Fortsatt bebyggelseutveckling med nya bostäder i kommunens skärgårdssamhällen är prioriterat i och med att kollektiv-trafiken över havet byggs ut. Skärgårdstrafik med båt är en del i arbetet med att utveckla landsbygd och Blekinge Arkipelag samt stimulera och tillgängliggöra Blekinges attraktiva skärgårdsmiljöer för gästande turister i länet.

Ny stambana för höghastighetståg

En unik satsning på ny infrastruktur pågår i Sverige. Sverigeförhandlingen arbetar med att Sverige så snabbt som möjligt ska få sin första höghastighetsjärnväg. Tågen ska köra mellan Göteborg och Stockholm på två timmar och mellan Malmö och Stockholm på två och en halv timma.

På ny stambana kommer höghastighetståg att köras med 320 km/h och snabba regional-tåg med 200-250 km/h. Satsningen ska leda till ökat bostadsbyggande och tillväxt i kommuner och regioner längs ny järnvägssträckning. Höghastighetsjärnvägarna kommer att öka kapaciteten i järnvägssystemet, avlasta befintliga Södra och Västra stambanan, knyta samman storstadsregioner genom kortare restider samt bidra till regionförstoring och större arbetsmarknadsregioner.

Genom nyttoanalyser kan mest gynnsamma stationslägen identifieras. Nyttor som ökat bostadsbyggande, kortare restider och förbättrad arbetsmarknad är effekter som kommer att påverka omfattande områden längs höghastighetsjärnvägens sträckning.

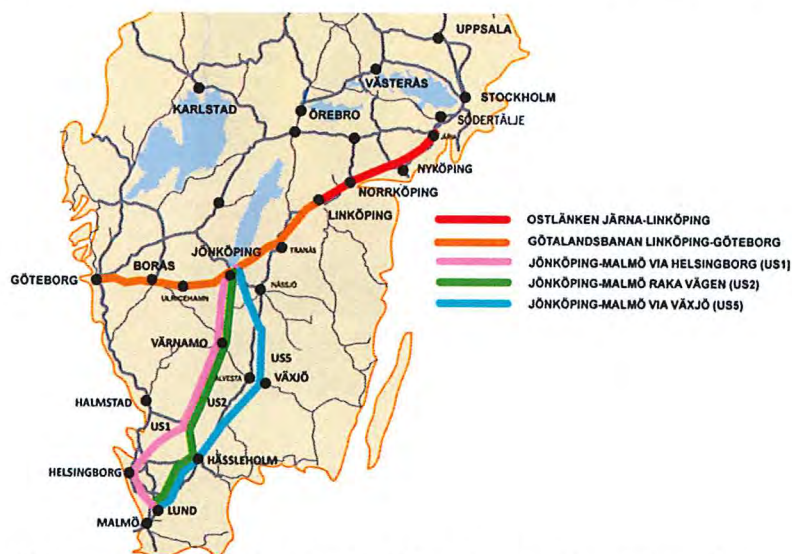

Illustration 3: Höghastighetsjärnväg – delsträckor och olika sträckningsalternativ
Källa Sverigeförhandlingen

För sträckorna Jönköping–Malmö och Linköping–Borås genomför Trafikverket två åtgärdsvalsstudier. Åtgärdsvalsstudierna har i uppgift att bland annat genomföra landskapskaraktärsanalyser, miljöbedömningar och analysera möjlig byggteknik och anläggningskonstruktion. Effekter som ökad tillväxt och förbättrad arbetsmarknad kommer även att påverka områden belägna på mycket stora avstånd från själva järnvägssträckningen.

I april år 2015 presenterade Trafikverket analyser för tre möjliga sträckningar för sträckan Jönköping – Malmö enligt bifogad kartillustration. Region Blekinge tog initiativ för att ena Blekinge inför slutgiltigt val av bästa lokaliseringsalternativ genom södra Sverige. Det alternativ som Blekinge gemensamt kom att arbeta för var ett östligt sträckningsalternativ med stationsläge i Växjö. Sverigeförhandlingen valde dock i februari år 2016, att preliminärt förordna ett mer västligt sträckningsalternativ genom Småland med stationsläge i Värnamo.

Illustration 4: Förslaget sträckningsalternativ för höghastighetsjärnväg mellan Stockholm och Göteborg/ Malmö
Källa Sverigeförhandlingen

Anläggningens syfte kom att formuleras i ett antal väsentliga utgångspunkter. Höghastighetsjärnvägen ska byggas för att:

1. möjliggöra snabb, punktlig och konkurrenskraftig trafik mellan Stockholm och Göteborg/ Malmö
2. möjliggöra snabb, punktlig och konkurrenskraftig storregional trafik
3. frigöra kapacitet på befintlig järnväg för mer regionaltrafik, godstrafik och bättre punktlighet.

I preliminärt beslut om sträckningsalternativ genom Småland kom det mest rätlinjiga och minst kostsamma alternativet att väljas. Beslutet motiverades även med att vara den sträckning som kommer att generera mest nytta för hela höghastighetsjärnvägs-systemet. Region Blekinge gör bedömningen att restidsmålet kom att prioriteras framför värdet av ett regionalt ökat resande och utvidgad arbetsmarknad för södra Sverige med koppling till Göteborg – Jönköping – Växjö – Kalmar – Karlskrona. Den samhällsekonomiska nyttan av att länka samman sydöstra Sverige kom att förbises.

Trafikverket fördjupar nu samarbetet med kommuner, regioner och stationsorter i olika referens- och arbetsgrupper. Region Blekinge fortsätter arbetet med diskussioner i Nätverket Höghastighetsbanan – gör sydost närmare - kring fortsatt analys och argumentation. Det kan föreligga möjlighet till omprövning av sträckningen genom Småland efter-son Sverigeförhandlingen inte tagit med regionalekonomiska effekter i sin bedömning.

Bostadsbeståndet

Bostadsmarknadsläge

Länet som helhet

Blekinges kommuner har gjort följande bedömningar avseende årets bostadsmarknadssituation.

- En av fem kommuner anger en bostadsmarknad i balans
- Fyra kommuner anger obalans - brist på bostäder!

I BME 2016 uppger få kommuner en bostadsmarknad i balans, ingen kommun uppger en situation med överskott på bostäder samt ett ökat antal kommuner uppger en situation med obalans - bostadsbrist. För de sistnämnda avser bedömningarna brist på bostäder för samtliga tre parametrar *Kommunen som helhet*, *Centralorten /innerstaden* och *Övriga kommunen*.

Förändringen mellan BME 2015 och BME 2016

För Blekinge har tidigare förändringar mellan de olika årsvisa BME inte varit särskilt stora. Bostadsmarknadsläget har i huvudsak varit i balans med enbart smärre variationer. Men läget har på mycket kort tid kommit att förändras. Fjolårets BME 2015 började uppvisa tendenser på begynnande bristsituation, vilken i årets BME 2016 är genomgående för samtliga länets kommuner.

Sammanfattningsvis kan sägas att Blekinge är i stort behov av fler bostäder.

Bedömning av bostadsmarknadsläget i Kommunen som helhet

BME							
Kommun	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Olofström	Överskott	Överskott	Balans	Balans	Överskott	Brist	Brist
Karlskrona	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans	Brist
Ronneby	Överskott	Överskott	Överskott	Överskott	Balans	Överskott	Brist
Karlshamn	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans	Brist
Sölvesborg	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans

Överskott

Balans

Brist

Tabell 1: Kommunernas bedömning av bostadsmarknadsläget i Blekinge län under åren 2009- 2015
Källa BME 2010 - BME 2016

Kommunen som helhet

BME 2016 redovisar ett bostadsmarknadsläge i snabb förändring och den brist på bostäder som någon kommun började notera i fjolårets BME 2015 har i BME 2016 kommit att konstateras för hela fyra av länets fem kommuner.

BME 2016 – i jämförelse med BME 2015

Länets bostadssituation har drastiskt kommit att förändras sedan fjolårets BME 2015. I BME 2015 kunde tre kommuner konstatera en bostadssituation i balans för *kommunen som helhet*. I BME 2016 kan endast en kommun konstatera balanssituation. Övriga fyra kommuner noterar bristsituation eller underskott på bostadsresurser.

Vi har tidigare varit vana vid att länets bostadstillgångar varit betryggande och att vissa kommuner även behövt hantera besvärande bostadsöverskott. Det nya bostadsmarknadsläget måste beskrivas som anmärkningsvärt och den hastighet med vilken förändringen kommit att ske måste ur ett regionalt perspektiv betraktas med seriositet.

Bedömning av bostadsmarknadsläget i Centralorten / innerstaden

Kommun	BME						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Olofström	Överskott	Överskott	Balans	Balans	Balans	Brist	Brist
Karlskrona	Brist	Brist	Brist	Brist	Balans	Balans	Brist
Ronneby	Överskott	Brist	Överskott	Överskott	Balans	Balans	Brist
Karlshamn	Brist	Brist	Balans	Balans	Brist	Brist	Brist
Sölvesborg	Brist	Brist	Brist	Brist	Brist	Brist	Brist

Överskott
 Balans
 Brist

Tabell 2: Kommunernas bedömning av bostadsmarknadsläget i Blekinge län under åren 2009- 2015
Källa BME 2010 - BME 2016

Centrum /innerstaden

BME 2016 redovisar ett bostadsmarknadsläge som för samtliga länets kommuner kommit att utvecklas till en entydig underskottssituation eller bostadsbrist för centralorter och innerstäder. Årets BME 2016 framför med stor tydlighet behovet av fler centralt lokaliserade bostäder i kommunernas centrala delar.

BME 2016 – i jämförelse med BME 2015

Förändringstrenden har länge varit skönjbar med vetskapen om att intresset att kunna bo centralt nära service- och kulturutbud alltid är stort och att det är få kommuner som har möjlighet att kunna tillgodose detta behov fullt ut. I BME 2015 kunde två kommuner konstatera ett bostadsmarknadsläge i balans för centralt belägna bostäder i centralorten och innerstaden. I BME 2016 kan ingen kommun konstatera balanssituation än mindre en situation av obalans genom överskott på bostäder.

Bedömning av bostadsmarknadsläget i Övriga kommunen

Kommun	BME						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Olofström							
Karlskrona							
Ronneby							
Karlshamn							
Sölvesborg							

Överskott

Balans

Brist

Tabell 3: Kommunernas bedömning av bostadsmarknadsläget i Blekinge län under åren 2009 - 2015
Källa BME 2010 - BME 2016

Övriga kommunen

BME 2016 uppvisar ökande brist på bostäder för *Övriga kommunen*. Den brist på bostäder som någon kommun började notera i fjolårets BME 2015 för *Övriga kommunen* har i BME 2016 kommit att konstateras för tre stycken av länets fem kommuner.

Ingen kommun uppvisar längre ett bostadsmarknadsläge med överskott på bostäder. För två stycken kommuner råder för *Övriga kommunen* ett bostadsmarknadsläge med balans.

BME 2016 – i jämförelse med BME 2015

I BME 2015 kunde tre stycken kommuner konstatera balans avseende bostadsmarknadsläget för *Övriga kommunen* samt en kommun med en bostadssituation med obalans genom överskott på bostäder. Den sammantagna bostadsresursen för länet bedömdes vara betryggande.

I BME 2016 kan endast två stycken kommuner notera ett bostadsmarknadsläge i balans för *Övriga kommunen*. Övriga tre kommuner konstaterar bostadsbrist eller obalans genom underskott på bostäder. Ingen kommun befinner sig i obalanssituation genom överskott på bostäder. Bedömningen av den sammantagna bostadsresursen för länet måste betraktas som vikande. Årets BME 2016 skickar tydliga signaler om ett ökande behov av bostäder för *Övriga kommunen*.

Kort sammanfattning för respektive kommun.

Olofströms kommun

Ökat bostadsbehov kvarstår

Förändringarna är stora i Olofströms kommun och effekterna kan fortfarande avläsas i BME 2016. Kommunens bedömningar innebär att tidigare meddelad bristsituation på bostäder i fjolårets BME 2015 avseende samtliga tre parametrar, Kommunen som helhet – Centralorten /innerstaden – Övriga kommunen, även gäller för BME 2016.

Karlskrona kommun

Ökat bostadsbehov

Karlskrona kommun har tidigare under en lång följd av år redovisat ett bostadsmarknadsläge för Kommunen som helhet, Centralorten /innerstan samt för Övriga kommunen som karaktäriserats av balans. För samtliga tre parametrar gör Karlskrona kommun i BME 2016 nu bedömningen av obalans utmärkande av underskott på bostäder eller bostadsbrist.

Ronneby kommun

Ökat bostadsbehov

Bedömningen av bostadsmarknadsläget har förändrats i Ronneby kommun. BME 2016 påtalar ett bostadsmarknadsläge med bristsituation för Kommunen som helhet och för Centralorten /innerstaden. För Övriga kommunen råder balans.

Karlshamns kommun

Ökat bostadsbehov

Förutsättningarna har förändrats för Karlshamns kommun. En tidigare balanssituation har i årets BME övergått till en behovssituation. För samtliga tre parametrar Kommunen som helhet, Centralorten /innerstan samt för Övriga kommunen gör Karlshamns kommun i BME 2016 nu bedömningen av ett bostadsmarknadsläge med bristsituation.

Sölvesborgs kommun

Oförändrad situation

Sölvesborgs kommun har gjort samma bedömning som i BME 2014 och BME 2015 och redovisar ett bostadsmarknadsläge i balans för Kommunen som helhet och Övriga kommunen. För kommunens centrala delar som Centralorten /innerstaden råder fortfarande ett bostadsmarknadsläge med bristsituation.

Kommentarer:

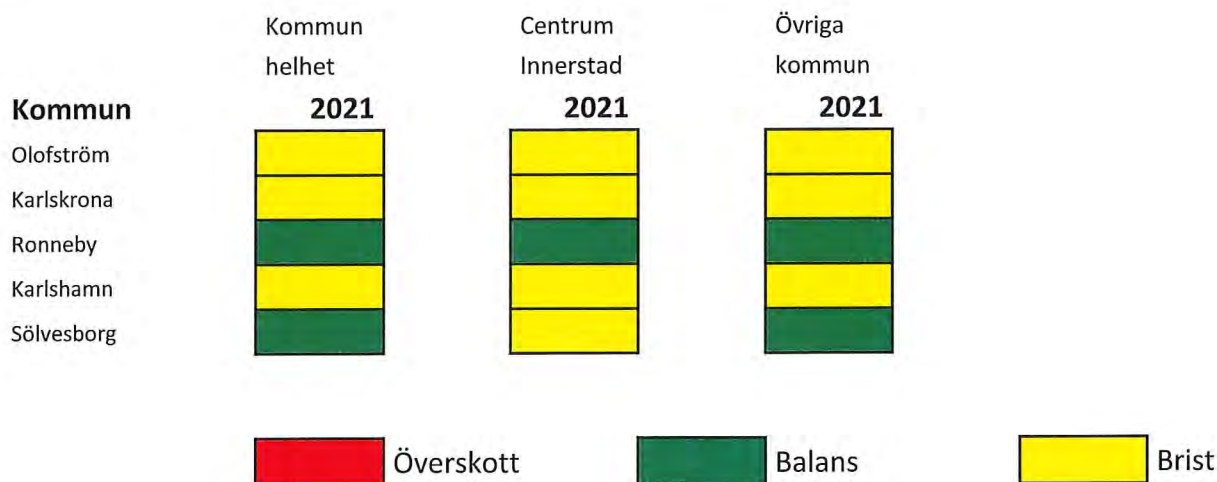
Någon kommun meddelar att de har och har haft en positiv befolkningstillväxt de senaste femton åren men att bostadsbyggandet inte ökat i motsvarande grad. Det har medfört att kommunen har ett stort underskott av bostäder, framför allt i centralorten. I andra delar av kommunen saknas även ett utbud på bostäder som efterfrågas. Äldre personer efterfrågar ofta bostäder med god tillgänglighet i flerbostadshus eller marklägenhet. De avser flytta ifrån sin villa men vill ändå kunna bo kvar inom stadsdelen eller hemorten.

En annan kommun meddelar att det i första hand råder brist på hyreslägenheter och bostadsrätter.

En kommun anser att det på en bristmarknad är omöjligt att tillgodose svagare gruppers behov av goda bostäder. De ekonomiska antagningskriterierna behöver i många fall ses över och förändras.

Förväntad utveckling av bostadsbeståndet i Blekinge län

Förväntad utveckling om 5 år av bostadsbeståndet i Blekinge län ser ut enligt följande.

Tabell 4: Kommunernas bedömning av förväntad utveckling av bostadsbeståndet i Blekinge län år 2021.
Källa BME 2016

Samtliga kommuner gör bedömningen att det kommer att behövas fler bostäder under de kommande fem åren än vad som finns i dagens bestånd.

Någon kommun poängterar behovet av fler hyresrätter.

Svårt att göra en korrekt bedömning av dagsläget.

För att nå fram till ett förverkligande av nya bostäder krävs långa planeringstider.

Produktionskostnaderna för nya bostäder är alltför höga.

Brister och behov

Kommunernas bedömning av bostadsmarknadsläget i Blekinge län om 5 år.

Den förväntade utvecklingen av bostadsbeståndet i Blekinge under perioden fram till år 2021 kan beskrivas med att de flesta kommunerna i länet förmodar brist på bostäder för sina invånare.

BME 2016 – i jämförelse med BME 2015

Bedömningen av bostadsmarknadsläget om en 5-årsperiod för *kommunen som helhet* bedöms försämrats ytterligare sedan fjolårets BME 2015.

I BME 2015 kunde två av fem kommuner förmoda ett oförändrat läge av balans på bostadsmarknaden, en kommun kunde förmoda en annalkande obalans på grund av bostadsöverskott och två kommuner kunde befara en situation med obalans på grund av brist på bostäder under denna period.

I BME 2016 kan två av fem kommuner förmoda en bostadssituation i balans samt övriga tre kommuner förmodar en kommande bristsituation på bostadsmarknaden under denna period.

Årets BME 2016 konstaterar alltså ett ökande antal kommuner med obalans i bostadsbeståndet på grund av tilltagande bostadsbrist för *kommunen som helhet*.

På frågeställningen om kommunerna bedömer att det finns ett behov av nya bostäder under kommande 5-årsperiod svarar samtliga kommuner – ja. Samtliga kommuner erfar en faktisk befolkningstillväxt och ser ett behov av större bostadsresurser. Bristsituationen på bostäder i huvudorternas centrala delar konstateras av samtliga länets fem kommuner.

Det kan förmodas föreligga behov av **hyresbostäder** med storlekar enligt följande

Kommun	Hyresrätter				
	1 RoK	2RoK	3 RoK	4 RoK	5 RoK e. större
Olofström	X	X	X		
Karlskrona	X	X	X	X	
Ronneby		X	X		
Karlshamn	X	X	X	X	X
Sölvesborg	X	X	X	X	

Tabell 5: Kommunernas bedömning av lämpliga bostadsstorlekar under de kommande fem åren.
Källa BME 2016

Det kan förmodas föreligga behov av **bostadsrätter** av storlek enligt följande

Kommun	Bostadsrätter				
	1 RoK	2RoK	3 RoK	4 RoK	5 RoK e. större
Olofström	X	X	X		
Karlskrona	X	X	X	X	X
Ronneby		X	X		
Karlshamn		X	X	X	
Sölvesborg			X	X	

Tabell 6: Kommunernas bedömning av lämpliga bostadsstorlekar under de kommande fem åren.
Källa BME 2016

Det kan förmodas föreligga behov av **äganderättsbostäder** av storlek enligt följande

Kommun	Äganderätter				
	1 RoK	2RoK	3 RoK	4 RoK	5 RoK e. större
Olofström	(inget svar)	(inget svar)	(inget svar)	(inget svar)	(inget svar)
Karlskrona				X	X
Ronneby	(inget svar)	(inget svar)	(inget svar)	(inget svar)	(inget svar)
Karlshamn	(inget svar)	(inget svar)	(inget svar)	(inget svar)	(inget svar)
Sölvesborg			X	X	

Tabell 7: Kommunernas bedömning av lämpliga bostadsstorlekar under de kommande fem åren.
Källa BME 2016

Det kan förmodas föreligga behov av bostäder i **kooperativa hyresrätter** av storlek enligt följande

Kommun	Kooperativa hyresrätter				
	1 RoK	2RoK	3 RoK	4 RoK	5 RoK e. större
Olofström	(inget svar)	(inget svar)	(inget svar)	(inget svar)	(inget svar)
Karlskrona		X	X		
Ronneby	(inget svar)	(inget svar)	(inget svar)	(inget svar)	(inget svar)
Karlshamn	(inget svar)	(inget svar)	(inget svar)	(inget svar)	(inget svar)
Sölvesborg	(inget svar)	(inget svar)	(inget svar)	(inget svar)	(inget svar)

Tabell 8: Kommunernas bedömning av lämpliga bostadsstorlekar under de kommande fem åren.
Källa BME 2016

Bostadsproduktion

Färdigställda bostäder per år i Sverige under perioden år 1938 – 2015 kan redovisas med följande diagram.

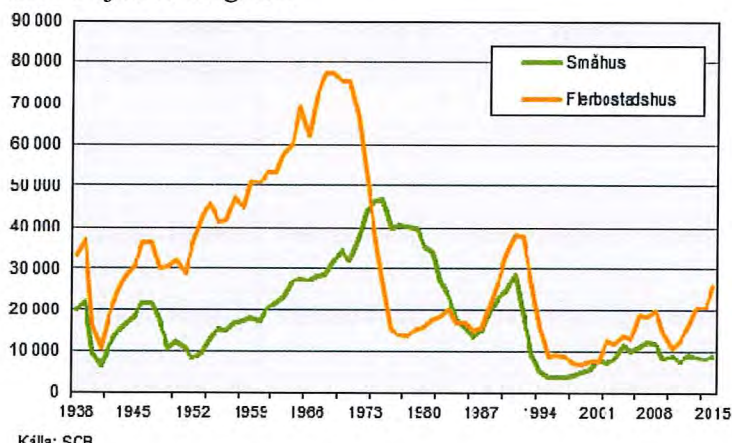

Diagram 28: Färdigställda bostäder per år i Sverige mellan åren 1938 – 2015.
Källa SCB

Färdigställda bostäder per år i Blekinge under perioden år 2010 – 2015 kan redovisas med följande diagram.

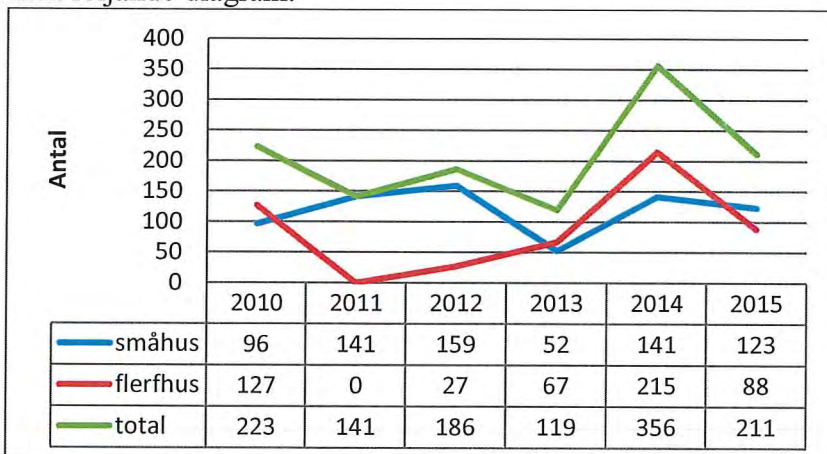

Diagram 29: Färdigställda bostäder per år i Blekinge mellan åren 2010 – 2015.
Källa SCB

Under år 2015 kom 211 stycken bostäder att färdigställas i Blekinge. Bostäderna utgjordes av 123 stycken i småhus och 88 stycken lägenheter i flerbostadshus. Produktionen av nya bostäder i Blekinge mellan åren 2010 och 2015 har varit ganska jämn med i genomsnitt 210 stycken nya bostäder per år.

Förväntad produktion av nya bostäder i Blekinge

Enligt BME 2016 kan förväntad bostadsproduktion för åren 2016 och 2017 redovisas enligt följande.

Flerbostadshus – 2016

Tre av fem kommuner förväntar en produktion av flerfamiljshus med hyresbostäder under 2016.

Tre av fem kommuner planerar för en sammanlagd produktion av 144 hyresbostäder med privata fastighetsägare som hyresvärdar.
 Två av fem kommuner planerar för en sammanlagd produktion av 59 nya hyresbostäder inom allmännyttiga bostadsföretag.
 Ingen av länets fem kommuner planerar nya bostäder i kooperativ hyresrätt.
 Tre av fem kommuner planerar för en produktion av 106 nya bostadsrätter.
 Ett nettotillskott på ytterligare 63 stycken bostäder kommer att ske genom ändring av byggnad.

372

Flerbostadshus - 2017

Samtliga fem kommuner förväntar en produktion av flerbostadshus med hyresbostäder under år 2017.
 Tre av fem kommuner planerar för en sammanlagd produktion av 121 stycken hyresbostäder med privata fastighetsägare som hyresvärdar.
 Samtliga fem kommuner planerar för en sammanlagd produktion av 183 nya hyresbostäder inom allmännyttiga bostadsföretag.
 Ingen av länets fem kommuner planerar nya bostäder i kooperativ hyresrätt.
 Två av fem kommuner planerar för en produktion av 200 nya bostadsrätter.
 Ett nettotillskott på ytterligare 48 stycken bostäder kommer att ske genom ändring av

552

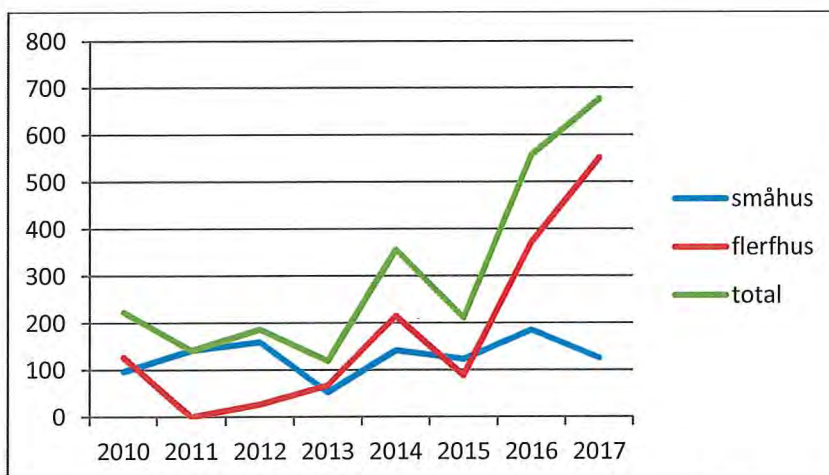

Diagram 30: Färdig och förväntad bostadsproduktion för åren 2016 och 2017.
 Källa SCB, BME 2016

Småhus – 2016

Samtliga länets fem kommuner gör bedömningen att en produktion av småhus kommer att påbörjas under 2016.
 Förväntad produktion för år 2016 uppgår till 8 stycken nya småhus med hyresrätt.
 Förväntad produktion för år 2016 uppgår till 4 stycken nya småhus med bostadsrätt.
 Förväntad produktion för år 2016 uppgår till 159 nya småhus med äganderätt.
 Det kommer att produceras ytterligare 10 stycken nya småhus med annan upplåtelseform.
 Ett nettotillskott på ytterligare 4 stycken bostäder kommer att ske genom ändring av byggnad.

185

Småhus - 2017

Samtliga länets fem kommuner gör bedömningen att en produktion av småhus kommer att påbörjas under 2017.

Förväntad produktion för år 2017 uppgår till 27 stycken nya småhus med hyresrätt.
Ingen av länets kommuner planerar nya småhus med bostadsrätt.
Förväntad produktion för år 2017 uppgår till 94 stycken nya småhus med äganderätt.
Det kommer inte att produceras nya småhus med annan upplåtelseform.
Ett nettotillskott på ytterligare 4 stycken bostäder kommer att ske genom ändring av byggnad.

125

Enligt BME 2016 kan förväntad bostadsproduktion för åren 2016 och 2017 utgöra en betydligt större produktionsvolym av nya bostäder i jämförelse med den som varit fram till år 2015 i enlighet med diagram 30. Produktionen för år 2016 kan förmodas innehålla 557 stycken nya bostäder med 185 småhus och 372 bostäder i flerbostadshus. För år 2017 kan produktionen förmodas uppgå till 677 stycken bostäder med 125 småhus och 552 bostäder i flerbostadshus.

Bostadspolitiska mål inför 2020

Den tydligt uttalade bristen på bostäder i hela Blekinge kom att redovisas i och med BME 2016. I Blekinge län har tidigare förändringar mellan de årsvisa bostadsmarknadsenkäterna inte varit särskilt stora. Bostadsmarknadsläget har i huvudsak varit i balans med enbart små tillfälliga variationer. På mycket kort tid har dock läget kommit att förändras. Fjolårets BME 2015 började uppvisa tendenser på begynnande bristsituation. I årets BME 2016 är bristsituationen genomgående för samtliga länets kommuner. I BME 2016 har endast en av länets fem kommuner en bostadsmarknad i balans. Hela fyra kommuner gör bedömningen att de har en bostadsmarknad i obalans med brist på bostäder. Beaktas därtill även rådande bristsituationer på bostäder för särskilda behovsgrupper kan bostadsmarknadsläget för länet som helhet karaktäriseras av en alltmer påtaglig bristsituation på bostäder.

I och med rådande situation angående flyktingar i Europa och den flyktingmottagning som kommit att ske i Sverige har behovet av bostäder ökat högst avsevärt sedan regeringen formulerade mål för svensk bostadspolitik. Bostadsbyggandet i Sverige har länge varit otillräckligt. Byggtakten måste öka för att uppgiften att tillgodose länets behov av erforderligt antal bostäder ska kunna uppnås.

Bostadspolitikens mål är långsiktigt välfungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven. I dag står uppemot 300.000 unga vuxna mellan 20 och 27 år utan egen bostad. Över hälften av Sveriges kommuner uppger att de har bostadsbrist. Den akuta bostadsbristen drabbar framför allt länens större städer och Sveriges högskoleorter. Bostadsbristen drabbar även nyanlända, som har lämnat krig och förföljelse och som genom uppehållstillstånd fått hopp om ett bättre liv i Sverige. Deras möjligheter att etablera sig i det svenska samhället riskerar att försenas om de får tillbringa lång tid i anläggningsboenden. En snabb övergång till ett fungerande boende är nödvändigt för att människor ska få en bra start i samhället. Regeringens målsättning är att lösa bostadsbristen genom att bygga 250.000 bostäder fram till 2020. Fokus ska ligga på hållbara bostäder som kan efterfrågas av människor med vanliga inkomster.

I jämförelse med utvecklingen av bostadsproduktionen i andra länder har nu en svensk översyn företagits av utvecklingen av byggandet, bostadspolitiken, produktionskostnader, finansieringsförutsättningar och statligt bostadsstöd samt plansystemet. Boverket har beräknat byggbehovet för perioden 2012 – 2025 med utgångspunkt i den demo-

grafiska utvecklingen. Det behövs ett årligt tillskott på 54 000 bostäder fram till år 2025 om hänsyn tas till de senaste reviderade befolkningsprognoserna och utfallet för bostadsbyggandet under 2012 – 2014. Om behovets ojämna fördelning över tid beaktas behövs ett årligt tillskott på 71 000 bostäder under perioden fram till år 2020. Enligt preliminär statistik från SCB ökade bostadsproduktionen med 32 procent och är nu uppe på samma nivå som år 2011. Enligt Boverket är dock ökningen långt ifrån tillräcklig för att kunna avhjälpa rådande bostadsbrist. Regeringen har fattat beslut om att införa ett statsbidrag till kommuner för att stimulera ett ökat bostadsbyggande. Bidraget är på totalt 1,85 miljarder för 2016. Statsbidraget beräknas till 1,8 miljarder för 2017 och där- efter 1,3 miljarder årligen. Detta är en del av budgetpropositionen för 2016. Bostadsbyggandet framöver kommer att utmärkas av både kvantitet och kvalitet. Det behövs en större öppenhet för innovativt byggande m.m. Vårt land behöver fler attrak- tiva bostäder, förädling av stadskärnor och bostäder för ungdomar och studenter.

Hinder

I frågeställningen *Ange de tre främsta faktorerna som för närvarande begränsar bo- stadsbyggandet i kommunen* försöker BME 2016 tydliggöra länets uppfattning kring vad som orsakar hinder för en ökad bostadsproduktion i länet.

Uppräknade orsaker kan delas upp i de av ekonomisk karaktär, de som är av mer läns- anknuten karaktär och de vilka är direkt knutna till den enskilda kommunen.

Svårigheter för privatpersoner att få lån/hårda lånevillkor, Svårigheter för byggherrar att få långivare/hårda lånevillkor, Höga produktionskostnader eller Byggherrars brist på intresse att bygga kan sägas vara orsaker av ekonomisk karaktär.

Brist på detaljplan på attraktiv mark, Konflikter med andra allmänna intressen enligt PBL eller Överklaganden av detaljplaner är orsaker knutna till den enskilda kommunen.

Svag infrastruktur och Osäkerhet kring framtida infrastruktursatsningar kan sägas vara mer länsanknutna orsaker.

Ange de tre främsta faktorerna som för närvarande begränsar bostadsbyggandet i kommunen?

Antal Kommun	Olofström	Karlskrona	Ronneby	Karlshamn	Sölvesborg	
3		X	X		X	Svårigheter för privatpersoner att få lån/ Hårda lånevillkor
1					X	Svårigheter för byggherrar att få långivare/ hårda lånevillkor
2	X			X		Höga produktionskostnader
2		X		X		Brist på detaljplan på attraktiv mark
1		X				Konflikter med andra allmänna intressen enligt PBL
2			X	X		Överklaganden av detaljplaner
1	X					Svag infrastruktur/osäkerhet kring framtida infrastruktursatsningar
3	X		X		X	Byggherrars brist på intresse att bygga

Tabell 9: Orsaker som för närvarande begränsar bostadsbyggandet i kommunen?
Källa BME 2016

I vilken omfattning kan kommunerna påverka uppräknade hinder?

BME 2016 redovisar att påverkbarheten avseende frågor av ekonomisk karaktär och arbetsmarknadsläge i länet utgör orsaker som inte kan anses vara särskilt påverkbara för den enskilda kommunen. Kommunens rådighet och påverkanmöjlighet är här följaktligen liten. *Brist på detaljplan på attraktiv mark* och *Överklaganden av detaljplaner* utgör däremot orsaker mer knutna till den enskilda kommunen där kommunens rådighet och påverkanmöjlighet är stor.

De största utmaningarna för att bygga bostäder i Blekinge kan sammanfattas enligt följande.

Infrastrukturfrågor utgör 7 % av angivna orsaker till hinder för ökad bostadsproduktion i länet. Blekinges inlandskommun anser att frågor kring infrastruktur och infrastructuresatsningar är av stor betydelse och verkar för en gynnsamma regional utveckling för Blekinge.

Frågor av ekonomisk karaktär utgör 60 % av angivna orsaker till hinder för ökad bostadsproduktion i länet. Orsaker som *Höga produktionskostnader* har länge angivits som ett stort och avgörande hinder för ökat bostadsbyggande i landet. Andra orsaker är *Byggherrars brist på intresse att bygga* och *Svårigheter att få lån/hårdare lånevillkor*.

Hinder vars orsaker kommunerna själva kan påverka utgör 33 %.
Typ av hinder varierar från kommun till kommun.

De största utmaningarna för bostadsbyggande i Blekinge är

- Förmågan att kunna hantera konflikter med andra allmänna intressen
- Brist på attraktiv mark
- Överklaganden av detaljplaner
- Byggherrarnas brist på intresse att bygga

Någon kommun kommenterar att det historiskt föreligger brist på god planeringsberedskap i Blekinges kommuner och att statens särintressen ofta ställer till bekymmer för bostadsbyggandet. Generellt ger BME 2016 en bild av att kommunerna agerar för att samverka och stimulera till ökat bostadsbyggande genom anpassade kravnivåer kring planerade bostadsproduktioner. Som exempel kan nämnas att

- Tre av fem kommuner planerar inköp av ny mark för bostadsbebyggelse. Ett antal kommuner påtalar brist på byggbar mark i attraktiva lägen
- Tre av fem kommuner har riktlinjer för markanvisning/överlåtelse av mark
- En av fem kommuner har en framtagna mark- och boendestrategi
- En av fem kommuner har styrt upplåtelseformen i samband med markanvisning under de senaste två åren

Det poängteras att bostadsförsörjningen måste betraktas som ett lika starkt allmänt intresse som riksintressen!

Allmännyttan

Allmännyttigt bostadsföretag

Samtliga kommuner i Blekinge har allmännyttiga bostadsföretag eller kommunala bostadsaktiebolag. Varje kommun har *ett* kommunalt bostadsföretag.

Ägardirektiv

Samtliga kommuner har ägardirektiv till det kommunala bostadsbolaget. Ägardirektiv är ett sätt för kommunen att styra det allmännyttiga bostadsföretaget. Året då aktuellt ägardirektiv blev antaget redovisas enligt följande.

<i>Kommun</i>	<i>År</i>
Olofström	2014
Karlskrona	2014
Ronneby	2011
Karlshamn	2014
Sölvesborg	2012

Tabell 10: Antagna ägardirektiv för kommunerna i Blekinge
BME 2016

År 2011 trädde en ny lag i kraft, lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. Lagen innebär bland annat att bolagens verksamhet ska bedrivas utifrån affärsmässiga principer och att ägaren ska ställa rimliga avkastningskrav på bolaget. Samtliga kommuner har antagit nya ägardirektiv sedan den nya lagen trädde i kraft.

Förändringar i allmännyttans bostadsbestånd under 2015

I fyra av länets fem kommuner sker under 2015 förändringar i allmännyttans bostadsbestånd genom nybyggnad, ändringa av byggnad, inköp, försäljning och rivning.

I en av fem kommuner sker under år 2015 inga förändringar i allmännyttans bostadsbestånd.

I tre av fem kommuner har det skett förändringar i allmännyttans bostadsbestånd under år 2015 genom nybyggnad. Karlskrona kommunala bostadsföretag utökade sitt bostadsbestånd med nybyggnation av 31 stycken bostäder, Ronnebys kommunala bostadsföretag utökade sitt bostadsbestånd med nybyggnation 20 stycken bostäder och Karlshamns kommunala bostadsföretag utökade sitt bostadsbestånd med nybyggnation 12 stycken bostäder.

En av fem kommuner meddelar att det skett förändringar i allmännyttans bestånd under 2015 genom inköp av 14 stycken bostäder.

Två av fem kommuner meddelar att det skett förändringar i allmännyttans bestånd under 2015 genom ändring av byggnad

Samtliga kommuner meddelar att det inte skett förändringar i allmännyttans bestånd under 2015 genom att några bostäder blivit sålda.

Samtliga kommuner meddelar att det inte skett förändringar i allmännyttans bestånd under 2015 genom rivning.

Inte någon av länets kommuner har under år 2015 fattat beslut om försäljning av någon del av det allmännyttiga bostadsföretagets bostadsbestånd, men däremot pågår i en av kommunerna ett försäljningsärende.

Antalet outhyrda lägenheter

Olofström	0
Karlskrona	0
Ronneby	19
Karlshamn	0
Sölvesborg	2

Tabell 11: Antalet outhyrda lägenheter för kommunerna i Blekinge 2015.
Källa BME 2016

Antalet outhyrda lägenheter i de olika kommunerna var den 1 januari 2016 för Olofströms kommun 0 bostäder, Karlskrona kommun 0 bostäder, Ronneby kommun 19 bostäder, Karlshamns kommun 0 bostäder och Sölvesborgs kommun 2 bostäder. Ingen av kommunerna anser att det råder något problem med outhyrda lägenheter.

Orsaken till att det i viss mån råder vakanser i någon kommun beror på att det är mindre lägenheter, att de är lokaliserade på platser i kommunen som inte är eftertraktade att bosätta sig på eller att lägenheterna håller på att renoveras.

Inga av länets kommuner har för avsikt att riva bostäder under 2016 och inte heller under år 2017 oavsett om bostäderna representerar bostäder med byggår före 1940, 1940 och/eller 1950, 1960 och/eller 1970, 1980 och/eller senare.

Marktillgång

Äger kommunen någon mark som är lämplig för bostadsbyggande?

Samtliga kommuner säger sig vara ägare till lämplig mark för bostadsbyggande.

Planerar kommunen att köpa mark som är lämplig för bostadsbyggande?

Tre av fem kommuner anger intresse av att köpa mark lämplig för bostadsbyggnad.

Två kommuner ämnar INTE köpa mark lämplig för bostadsbyggande.

Kommentar:

Kommunens markreserv är för liten. Brist på mark i attraktiva lägen.

Eventuellt

Mark finns i markreserv

Har kommunen antagna riktlinjer för markanvisning enligt lag (2014:899)?

Tre kommuner har antagit riktlinjer för markanvisning.

Två kommuner har INTE antagit riktlinjer för markanvisning.

Kommentar:

En av kommunerna har antagit riktlinjer redan innan år 2014.

Vad innefattas i dessa riktlinjer?

	antal
Kommunens utgångspunkter och mål för överlåtelse eller upplåtelse av markområden för bebyggande.	3
Grundläggande villkor för markanvisningar.	3
Principer för markprissättning.	3
Handläggningsrutiner	2

Tabell 12: Antagna ägardirektiv för kommunerna i Blekinge
BME 2016

Hur sker värderingen av mark?

Samtliga kommuner anger att värderingen görs av oberoende extern värderare.

Hur sker värderingen av mark?

	antal
Förhandling	3
Värderingen görs baserad på tidigare års försäljningar/praxis.	2
Fast pris, taxa.	2
Markanvisningstävling	2
Värderingen görs av kommunal personal.	1
Värderingen görs baserad på självkostnadspris/projektkostad/exploateringskalkyl etc.	1
Känt marknadspris.	1
Intresseanmälan	1

Tabell 13: Antagna ägardirektiv för kommunerna i Blekinge
BME 2016

Har kommunen under de senaste två åren styrt upplåtelseformen i samband med markanvisning?

En av fem kommuner har under de senaste två åren styrt upplåtelseformen i samband med markanvisning.

Fyra av fem kommuner har INTE har under de senaste två åren styrt upplåtelseformen i samband med markanvisning.

Kommentar:

Genom att eftersträva bredd i markanvisningen med både bostadsrätter och hyresrätter.

Hur har kommunen valt ut den byggherre som får markanvisningen de senaste två åren?

	antal
Direktanvisning (inklusive att mark tilldelas byggherre efter intresseanmälan eller på förfrågan/efterfrågan).	4
Tävlingsförfarande	1

Tabell 14: Antagna ägardirektiv för kommunerna i Blekinge
BME 2016

Kommentar:

En kommun meddelar att det inte skett någon markanvisning under de senaste två åren.

Hur stor andel av den kommunala mark som anvisades byggherrar för bostadsbebyggelse uppläts med tomträtt under 2015.

En av fem kommuner anger att det förekommit i stort sett samtliga fall.

Fyra av fem kommuner anger att det aldrig har förekommit.

Finns det tomtkö i er kommun?

Tre av fem kommuner anger att det finns tomtkö i kommunen.

Två av fem kommuner anger att det INTE finns någon tomtkö i kommunen.

Hur många hushåll stod i tomtkö den 1 januari 2016?

antal

Olofström	7
Karlskrona	195
Sölvesborg	43

Tabell 15: Antagna ägardirektiv för kommunerna i Blekinge
BME 2016

Hur många tomter fördelades under år 2015?

antal

Olofström	8
Karlskrona	8
Ronneby	4
Karlshamn	9
Sölvesborg	4

Tabell 16: Antagna ägardirektiv för kommunerna i Blekinge
BME 2016

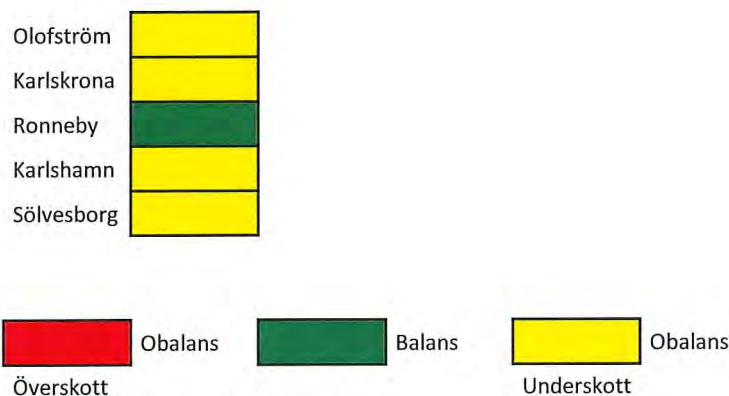
Bostad för alla

Behovsgrupper

Enligt lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar följer att samtliga förekommande samhällsgruppers behov av ändamålsenliga bostäder i samhället ska beaktas i den kommunala planeringen. Redovisade uppgifter utgör kommunens bedömningar avseende dagsläget för bostadsutbudet för olika typer av behovsgrupper.

Ungdomar

Utbud av bostäder för ungdomar

Tabell 17: Befintligt utbud av bostäder för ungdomar
Källa BME 2016

Enligt BME 2016 har en av fem kommuner i länet balans när det gäller förekomst av bostäder lämpliga och avsedda för ungdomar. I övriga fyra kommuner befinner sig bostadsmarknaden i obalans med underskott på sådana bostäder, vilket innebär ett än mer försämrat läge avseende bostadsutbud för ungdomar i jämförelse med fjolårets BME 2015.

Orsaker till brist /underskott av bostäder för ungdomar

Enligt BME 2016 finns det generellt mycket få lediga bostäder i kommunerna. Vidare finns det för få små lägenheter lämpade för ungdomar.

ORSAK	ANTAL KOMMUNER
Det finns generellt få lediga bostäder	4
Det finns för få små lägenheter	3
Lediga små bostäder är för dyra för ungdomar	2
Lediga bostäder ligger i områden som inte är attraktiva för ungdomar	0
Lediga bostäder är för stora för de flesta ungdomshushåll	0

Tabell 18: Orsak till förekommande brist på bostäder för ungdomar
Källa BME 2016

Ungdomar är oftast en ekonomiskt mycket svag inkomstgrupp varför förekommande bostäder även måste uppfylla kravet att kunna hyras ut till en rimlig hyresnivå.

Särskilda insatser för ungdomar

Enligt BME 2016 gör fyra av fem kommuner särskilda insatser för att underlätta för ungdomar att finna bostäder i länet.

Två av fem kommuner genomför nyproduktion eller ändring av byggnad för att öka antalet bostäder för ungdomar.

Två av fem kommuner genomför nyproduktion av små bostäder med låga hyror för att öka antalet bostäder för ungdomar.

Fyra av fem kommuner genomför generella satsningar på bostadsbyggande som även gynnar ungdomar.

Vidare vidtas åtgärder som hyresrabatter och bostadsinformation.

Kommentar:

Ungdomar med funktionsnedsättning som behöver ordna bostad själva och inte via beslut LSS är beroende av bostäder med god tillgänglighet. De kan vara intresserade av boende med gemensamhetsutrymmen och viss service.

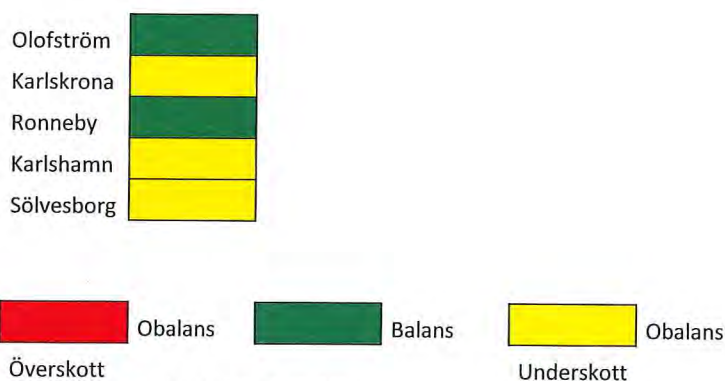
Särskilda ungdomsbostäder

Enligt BME 2016 förekommer det särskilda ungdomsbostäder i tre av länets fem kommuner. En kommun har 25 stycken bostäder som enbart avses nyttjas av ungdomar.

Två av fem kommuner saknar bostäder endast avsedda för ungdomar.

Studenter

Utbud av bostäder för studenter

Tabell 19: Befintligt utbud av bostäder för studenter
Källa BME 2016

Enligt BME 2016 har två av fem kommuner i länet balans när det gäller förekomst av bostäder lämpliga och avsedda för studenter. I tre av fem kommuner befinner sig bostadsmarknaden i obalans och har underskott på sådana bostäder.

Orsaker till brist /underskott av bostäder för studenter

Enligt BME 2016 finns det generellt få lediga bostäder i länets kommuner, och det finns för få små bostäder.

Dessutom är de lägenheter som är lediga oftast alltför dyra för studenter.

ORSAK	ANTAL KOMMUNER
Det finns generellt få lediga bostäder	3
Det finns för få små lägenheter	2
Lediga små bostäder är för dyra för studenter	2
Lediga bostäder ligger i områden som inte är attraktiva för studenter	0

Tabell 20: Orsak till förekommande brist på bostäder för studenter
Källa BME 2016

Särskilda studentbostäder

Enligt BME 2016 förekommer det särskilda studentbostäder i två av länets fem kommuner.

Kommunerna har cirka 450 stycken respektive 160 stycken studentbostäder.

I tre av fem kommuner saknar bostäder endast avsedda för studenter.

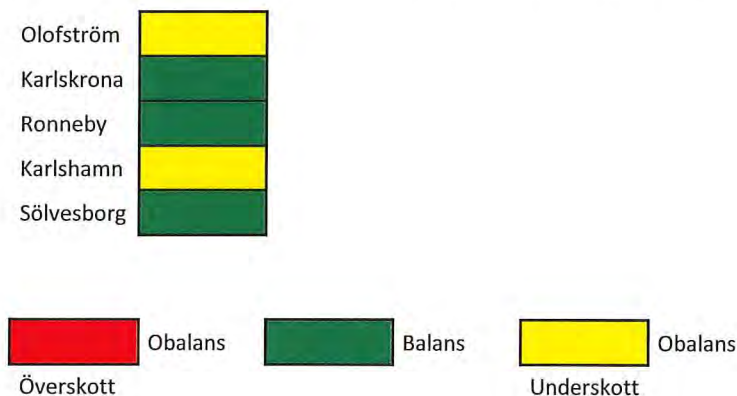
I kommuner med förekomst av studentbostäder finns inga vakanser.

Äldre - särskilt boende

Utbud av bostäder för äldre - särskilt boende

Med särskilda boendeformer för äldre avses boende enligt 5 kap 5 § socialtjänstlagen. För att kunna bo i särskilt boende behöver man en biståndsprövning och ett beslut från kommunen.

Utbudet av särskilda boendeformer för äldre ser ut enligt följande.

Tabell 21: Befintligt utbud av särskilt boende för äldre
Källa BME 2016

Kommentarer:

Utbyggnadsplaner pågår som ska innebära bättre balans

Någorlunda balans men planeras för flera

Enligt BME 2016 har tre av fem kommuner i länet balans när det gäller förekomst av bostäder lämpliga och avsedda för äldre. I två av fem kommuner befinner sig bostadsmarknaden i obalans och har underskott på särskilt boende för äldre.

Kommer behovet av särskilt boende att vara täckt om 2 och 5 år?

	Om 2 år		Om 5 år	
	JA	NEJ	JA	NEJ
Olofström	X		-	-
Karlskrona	X		X	
Ronneby		X	X	
Karlshamn		X	X	
Sölvesborg	X			X

Tabell 22: Är behovet av särskilt boende täckt om 2 och 5 år?
Källa BME 2016

Om nej, ange varför?

Kommentar:

Svårt att sja om efterfrågan men planeringen som pågår bedöms var nog med dagens mått sett

Svårt att veta - beror på samhällsutveckling med trygghetsboende eller om det byggs handikappanpassade lägenheter i Sölvesborg

Tre av fem kommuner gör bedömningen att kommunens behov av särskilda boendeformer för äldre kommer att vara täckt om 2 år.

Tre av fem kommuner gör bedömningen att kommunens behov av särskilda boendeformer för äldre kommer att vara täckt om 5 år.

Det föreligger behov av ökad produktion av äldreboendestäder i Blekinge.

Äldre – trygghetsboende

Utbud av bostäder för äldre - trygghetsboende

Med trygghetsbostäder åsyftas bostäder som riktar sig till personer över 70 år och där det dagligen finns personal som på olika sätt kan stödja de boende. Bostäderna är hyresrätt, kooperativ hyresrätt eller bostadsrätt.

Utbudet av trygghetsbostäder för äldre ser ut enligt följande.

	Antal	
	Förekomst	bostäder
Olofström	JA	24
Karlskrona	NEJ	Inget svar
Ronneby	JA	65
Karlshamn	JA	Inget svar
Sölvesborg	JA	26

Tabell 23: Befintligt utbud av trygghetsbostäder för äldre
Källa BME 2016

Enligt BME 2016 har fyra av fem kommuner i länet trygghetsbostäder.

Statistiken avseende vakanser i beståndet den 1 januari 2016 avseende trygghetsbostäder visar att fyra av fem kommuner saknar vakanser i bostadsbeståndet.

Äldre – seniorbostäder

Utbud av bostäder för äldre - seniorbostäder

Med seniorbostäder åsyftas bostäder som riktar sig till medelålders och äldre, men som inte förutsätter biståndsbeslut enligt 5 kap. 5 & 6 §, Socialtjänstlagen.

Utbudet av seniorbostäder ser ut enligt följande.

	Förekomst	
	Antal bostäder	
Olofström	JA	10
Karlskrona	JA	72
Ronneby	NEJ	Inget svar
Karlshamn	JA	Inget svar
Sölvesborg	NEJ	Inget svar

Tabell 24: Befintligt utbud av seniorbostäder
Källa BME 2016

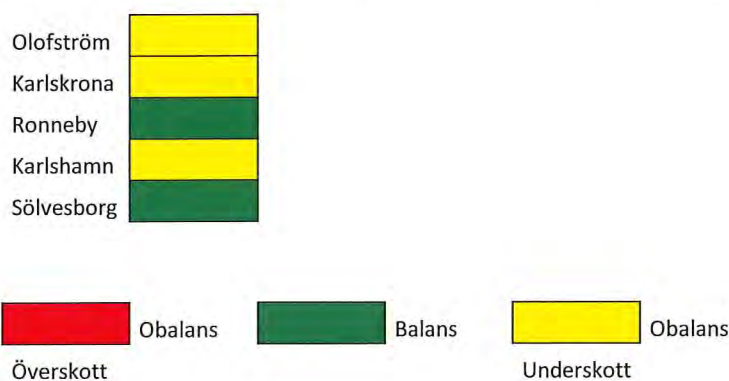
Enligt BME 2016 har tre av fem kommuner i länet ett utbud av seniorbostäder. Statistiken kring eventuella vakanser i beståndet den 1 januari 2016 avseende seniorbostäder är inte alltid uppdaterat men för huvudelen av de kommuner som har seniorbostäder finns inga vakanser inrapporterade.

Särskilt boende för personer med funktionsnedsättning

Utbud av bostäder för personer med funktionsnedsättning

Med särskilda boendeformer för funktionsnedsatta avses boende enligt Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), eller SoL (5 kap. 7 & 6 §, Socialtjänstlagen).

Utbudet av bostäder för personer med funktionsnedsättning ser ut enligt följande.

Tabell 25: Befintligt utbud av särskilt boende för personer med funktionsnedsättning
Källa BME 2016

Enligt BME 2016 har två av fem kommuner i länet balans när det gäller förekomst av bostäder med särskild service för funktionshindrade. I tre av fem kommuner befinner sig bostadsmarknaden i obalans och har underskott på bostäder med särskild service för funktionshindrade.

Kommer behovet av bostäder för personer med funktionsnedsättning att vara täckt om 2 och 5 år?

	Om 2 år		Om 5 år	
	JA	NEJ	JA	NEJ
Olofström	inget svar	inget svar	inget svar	inget svar
Karlskrona		X		X
Ronneby	X		X	
Karlshamn		X		X
Sölvesborg	X		X	

Tabell 26: Är behovet av bostäder för personer med funktionsnedsättning täckt om 2 och 5 år?
Källa BME 2016

Två av fem kommuner gör bedömningen att kommunens behov av bostäder för personer med funktionsnedsättning kommer att vara täckt om 2 år.

Två av fem kommuner gör bedömningen att kommunens behov av bostäder för personer med funktionsnedsättning INTE kommer att vara täckt om 2 år.

En kommun har inte besvarat frågan.

Två av fem kommuner gör bedömningen att kommunens behov av bostäder för personer med funktionsnedsättning kommer att vara täckt om 5 år.

Två av fem kommuner gör bedömningen att kommunens behov av bostäder för personer med funktionsnedsättning INTE kommer att vara täckt om 5 år.

En kommun har inte besvarat frågan.

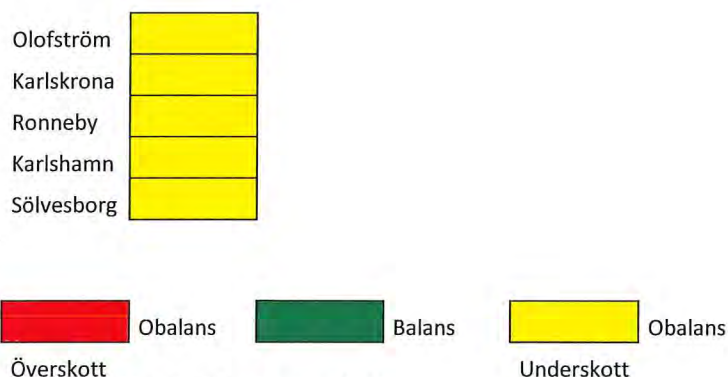
En kommun anger som orsak till bedömningen att kommunens behov av bostäder för personer med funktionsnedsättning inte kommer att vara täckt om 5 år med att det finns en osäkerhet kring både investeringsmedel och marktillgång för bostäder.

Nyanlända

Utbud av bostäder för nyanlända

En nyanländ person är en person som är mottagen i en kommun och har beviljats uppehållstillstånd för bosättning på grund av flyktingskäl eller andra skyddsskäl som t.ex. kvotflykting, men även synnerligen ömmande omständigheter. Även anhöriga till dessa personer anses vara nyanlända. En person anses vara nyanländ under tiden som han/hon omfattas av etableringsinsatser som kommunalt introduktionsprogram, ofta två till tre år.

Utbudet av bostäder för nyanlända ser ut enligt följande.

Tabell 27: Befintligt utbud av bostäder för nyanlända
Källa BME 2016

Enligt BME 2016 har samtliga kommuner en bostadsmarknad i obalans med underskott på bostäder lämpliga för nyanlända.

Kommentar:

Behovet är enormt mycket större än tillgången på bostäder.

Orsaker till brist /underskott av bostäder för nyanlända

ORSAK	ANTAL KOMMUNER
Underskott på hyreslägenheter	5
Underskott på stora lägenheter	3
Underskott på små lägenheter	2
Underskott på lägenheter med rimlig hyresnivå	2
Hyresvärdarna är obenägna att ta emot stora barnfamiljer.	2
Hyresvärdarna ställer höga krav på inkomst eller anställning	1

Tabell 28: Orsaker till brist /underskott av bostäder för nyanlända
Källa BME 2016

Enligt BME 2016 finns det generellt ett stort underskott på hyreslägenheter. Det förekommer även underskott på stora lägenheter, på små lägenheter samt på lägenheter med rimlig hyresnivå. Dessutom är hyresvärdarna obenägna att ta emot stora barn-familjer samt ställer höga krav på inkomst eller anställning.

Vad beror underskottet på bostäder för nyanlända personer på?

Kommentarer:

Det finns för få stora lägenheter i förhållande till förekommande familjestorlekar. Uthyrning i andra hand är otillåten.

Hur arbetar ni för att säkerställa att det finns bostäder för nyanlända personer?

ÅTGÄRDER	ANTAL KOMMUNER
Kommunen har regelbundet samarbete med det allmännyttiga bostadsföretaget	4
Kommunen har ett regelbundet samarbete med privata fastighetsägare	2
Kommunerna tar vid behov kontakt med det allmännyttiga bostadsbolaget	1
Kommunen blockhyr	1
Avtalsskrivning för nyanlända med bostadsanvisning	1
Annat sätt	1
Kommunen bygger om lokaler till bostäder	0
Kommunen tar vid behov kontakt med privata fastighetsägare	0

Tabell 29: Arbetssätt för att säkerställa bostäder för nyanlända personer?

Källa BME 2016

Hur arbetar ni för att säkerställa att det finns bostäder för anvisade nyanlända personer?

- annat sätt:

En kommun har gjort överenskommelse med det allmännyttiga bostadsföretaget om att reservera 12 stycken lägenheter i bostadsbeståndet för ändamålet.

En annan kommun har påbörjat samarbete med privata hyresvärdar.

En kommun har startat projektet Bostadsskaparna, vilket är ett projekt som ska öka tillgången på bostäder genom samverkan med privata hyresvärdar.

Hur arbetar kommunen med bostadsförsörjningen för nyanlända som själva bosatt sig i kommunen?

Kommentarer:

En kommun arbetar efter lika behandling för alla sökande.

En annan kommun har sökt och beviljats medel från länsstyrelsen för att genomföra strategisk planering och samordnade aktiviteter för bostadsförsörjning för olika grupper av nyanlända.

En kommun genomför olika åtgärder för att öka byggnation av nya lägenheter inom kommunen.

Enligt BME 2016 har kommunerna ett regelbundet samarbete med de allmännyttiga bostadsföretaget och de privata fastighetsägarna i kommunen för att finna lösningar på uppkomna bostadsbehov avseende nyanlända personer. En kommun blockhyr fastigheter för att kunna säkerställa bostäder för nyanlända - ett alternativ som tillkommit sedan BME 2015.

Hushåll som inte blivit godkända på den ordinarie bostadsmarknaden

Bostäder för dem som inte blivit godkända som hyresgäster på den ordinarie bostadsmarknaden

Den sekundära bostadsmarknaden är en samlande beteckning för kommunernas boendelösningar för personer som av olika skäl inte blir godkända på den ordinarie bostadsmarknaden. Orsaken till att hushållen inte blir godkända som hyresgäster på den ordinarie bostadsmarknaden och kan erhålla möjlighet till att erhålla förstahandskontrakt på en bostad kan vara en följd av betalningsanmärkningar, hyresskulder, arbetslöshet, missbruksproblem m.m.

Hyr kommunen ut lägenheter med tillsyn och särskilda villkor eller regler i andra hand till personer som inte blivit godkända på den ordinarie bostadsmarknaden?

Förekomst

Antal andrahandslägenheter med särskilda villkor den 1 januari 2016

Olofström	JA	4
Karlskrona	JA	45
Ronneby	JA	2
Karlshamn	JA	73
Sölvesborg	NEJ	0

Tabell 30: Andrahandslägenheter med särskilda villkor - antal

Källa BME 2016

Äger kommun bostäder t.ex. i form av bostadsrätter eller småhus?

Om ja, ange antal bostäder:

Olofström	NEJ	0
Karlskrona	JA	2
Ronneby	Nej	0
Karlshamn	Nej	0
Sölvesborg	Nej	0

Tabell 31: Kommunägda bostäder - antal

Källa BME 2016

Hur arbetar kommunerna i Blekinge för att motverka eller avhjälpa hemlöshet?

ÅTGÄRDER	ANTAL KOMMUNER
Uppsökande verksamhet för att förebygga vräkningar, t.ex. med rådgivning eller särskilda insatser	2
Hysesgarantier	2
Överenskommelse med det allmännyttiga bostadsföretaget att sänka kraven på de bostadssökande t.ex. godkänna försörjningsstöd som inkomst	2
Bostad först	1
Egna fastigheter med lägenheter som kan hyras ut lång tid (med förstahandskontrakt)	0
Överenskommelse med privata fastighetsägare att de ska sänka kraven på de bostadssökande	0

Tabell 32: Olika arbetssätt för att motverka hemlöshet

Källa BME 2016

Enligt BME 2016 arbetar fyra av fem kommuner på ett *annat* sätt.

Olofström	Andrahandskontrakt, Idividuell trappmodell
Karlskrona	Flera olika boendestödsinsatser via socialförvaltningen.
Ronneby	Hyses- och kostnadsgaranti, andrahandskontrakt
Karlshamn	
Sölvesborg	Samarbete med allmännyttan

Tabell 33: Olika arbetssätt för att motverka hemlöshet?

Källa BME 2016

Kommentarer:

Socialförvaltningen har ett boendestödsteam som aktivt arbetar med att socialt utsatta personer/grupper ska kunna ha och sköta ett eget boende.

Eget boende erbjuds genom: - andrahandskontrakt (ungdomar i socialt utsatta situationer, tillsynsavtal missbruk/psykiska besvär, hemtagning från missbruks-behandling, nyanlända som annars inte kan få kontrakt) - kvinnoboende - boendet Rosenbom (enkelt boende för att undvika bostadslöshet)

Totalt fick 124 hushåll hjälp till eget boende under 2015 genom dessa insatser.

BME 2016 redovisar förekomsten av en sekundär bostadsmarknad i fyra av fem kommuner i länet. Några kommuner benämner det som sociala hyreskontrakt, andra kommuner med träningslägenheter, övergångsbostäder, provboende eller något annat.

Det gemensamma är att personen som bor i lägenheten inte har fullt besittningsskydd och att boendet är förenat med särskilda villkor eller regler och vanligen någon form av tillsyn från socialtjänstens sida. Härbärgen och jourlägenheter som är avsedda för tillfällig övernattning räknas inte hit. I enlighet med Bostadsförsörjningslagen ger länsstyrelserna stöd till kommunerna i planeringen av bostadsförsörjningen och därmed även i arbetet med att motverka hemlöshet.

Tabell 32 redovisar kommunernas arbetssätt med hemlöshet i Blekinge.

Bostad först kom i detta sammanhang att redovisas som en alternativ metod till att komma till rätta med hemlöshetsproblemet. Ett flertal kommuner i landet hade använt sig av metoden med mycket goda resultat. Bostad först innebär att en person först erbjuds en permanent bostad, därefter stöd på egna villkor. I BME 2014 hade ingen kommun i Blekinge använt sig av metoden. BME 2015 och BME 2016 kan båda konstatera att en av länets fem kommuner påbörjat ett arbete med denna metod.

Hemlöshet

I maj år 2011 var sammanlagt 34 000 personer i Sverige hemlösa eller utestängda från den ordinarie bostadsmarknaden. En nationell kartläggning av hemlöshet i Sverige kom att utföras av Socialstyrelsen, en dels år 2005 och ytterligare en år 2011.

Socialstyrelsens definition av begreppet hemlöshet kom att utgå från fyra hemlöshetssituationer, vilka kommuner och länsstyrelser senare kommit att förhålla sig till.

1. akut hemlöshet
2. institutionsvistelse och kategoriboende
3. långsiktiga boendelösningar
4. eget ordnat kortsiktigt boende

Tabell 34: Fyra typer av hemlöshetssituationer
Källa Socialstyrelsen

Hemlöshetssituationen för Blekinge län såg ut enligt följande. I maj månad 2011 var sammanlagt 197 personer i Blekinge hemlösa eller utestängda från den ordinarie bostadsmarknaden enligt följande uppdelning på respektive kategori.

Hemlöshetssituationen i Blekinge län, maj 2011

Nr	Kategori	Antal
1	Akut hemlöshet	21
2	Institution /kategoriboende	35
3	Långsiktigt boende	50
4	Kortsiktigt boende	70
5	Annat	21
SUMMA		197

Tabell 35: Hemlöshetssituationen i Blekinge län maj år 2011

Källa Socialstyrelsen

Diagram 13 visar hur Blekinges hemlöshetssituation kom att fördelas mellan länets olika kommuner.

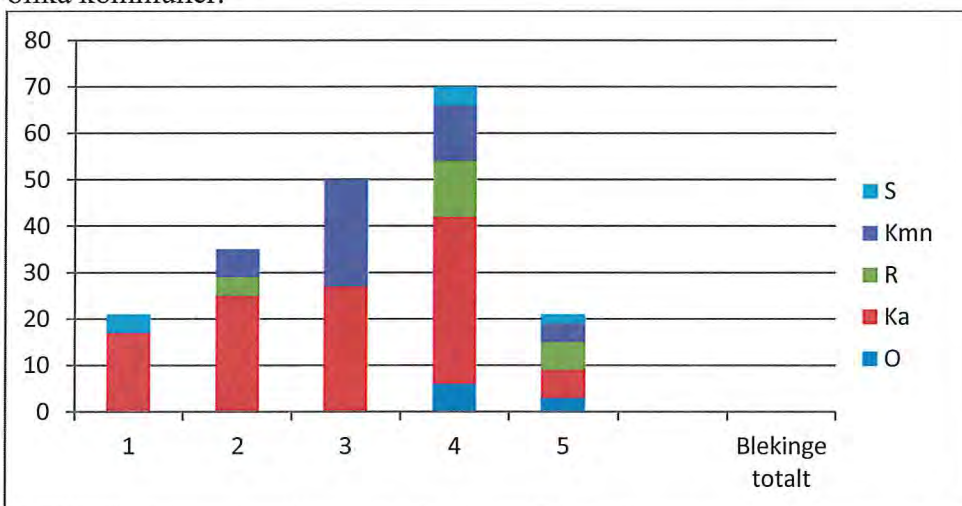

Diagram 31: Hemlöshetssituation och antal hemlösa kommunvis i Blekinge maj 2011.

Källa Socialstyrelsen

År 2013 gav regeringen samtliga landets länsstyrelser ett treårigt uppdrag att stödja kommunerna i planeringen av arbetet med att motverka hemlöshet, det så kallade hemlöshetsuppdraget. Länsstyrelsen tog fram en gemensam plan för hur uppdraget skulle genomföras och utsåg en nationell hemlöshetssamordnare. Tillsammans med nationell samordnare genomfördes gemensamma kommunbesök, konferenser, hearings, studiebesök samt möten med ideella organisationer och statliga myndigheter. Uppdraget genomfördes inom ramen för det stöd som länsstyrelserna ska erbjuda kommunerna i deras arbete med att planera bostadsförsörjningen i enlighet med lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383). I uppdraget ingick även att lämna kommunerna stöd och råd i planeringen med att motverka hemlöshet, i synnerhet bland barnfamiljer som drabbas av vräkning.

Uppdraget syftade till att leda fram till långsiktigt hållbara rutiner för att kunna följa, analysera och stödja kommunernas förmåga att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden. Socialstyrelsens nationella kartläggning om hemlöshet från 2011 utgjorde underlag för formuleringen av regeringens uppdrag till länsstyrelserna.

Hemlöshetsuppdraget avslutades och en slutrapport *Bostad sökes* kom att sammaställas av den nationella samordnaren.

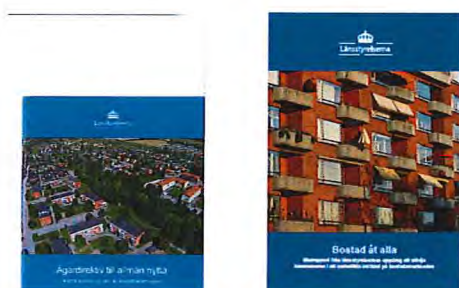
Rapporten redovisar en slutsats om att arbetet med att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden behöver fortsätta.

Här återfinns även länsstyrelsernas slutrapport *Hemlöshet – en fråga om bostäder*.

Länsstyrelserna har till uppgift att fortsätta vidareutveckla arbetet angående hemlöshet tillsammans med landets kommuner, Boverket och andra berörda aktörer.

Så kom att ske under året 2015, det avslutande året för länsstyrelsernas tilldelade regeringsuppdrag om att stödja kommunerna i planeringen av arbetet med att motverka hemlöshet. Inför år 2015 gav regeringen länsstyrelserna i uppdrag att särskilt föra fram behovet av att kommunerna i ägardirektiven till sina bostadsföretag betonar deras allmännyttiga och sociala roll. För uppdraget blev Skåne samordnande län.

Länsstyrelserna genomförde en kartläggning av kommunernas ägardirektiv till sina bostadsaktiebolag. Rapporten *Ägardirektiv till allmän nytta* redovisar resultaten av denna kartläggning och utgör del av länsstyrelsernas redovisning till regeringen.

Den samlande redovisningen baseras på redogörelser från övriga länsstyrelser för genomförda aktiviteter och gjorda erfarenheter i samband med uppdraget och har sammaställts i rapporten *Bostad åt alla*. Rapporten utgör slutrapport från länsstyrelsernas uppdrag att stödja kommunerna i att underlätta inträdet på bostadsmarknaden.

I det fortsatta arbetet med att motverka hemlöshet kommer länsstyrelserna att bidra med följande.

Länsstyrelserna kan:

- Ge råd och stöd utifrån lagstiftningen om riktlinjer för bostadsförsörjningen, något som flera kommuner efterfrågar. Det handlar om att i en dialog med kommunen bidra med kompetens som innefattar både sociala perspektiv och planeringsperspektiv.

- Stödja kommunerna i arbetet för en lokal och regional utveckling där sociala perspektiv och samhällsplaneringsperspektiv kan mötas och samordnas.
- Stödja dialogen i kommunerna kring det allmännyttiga bostadsföretagets möjligheter att spela en allmännyttig och social roll. I det arbetet kan en viktig utgångspunkt vara länsstyrelsens kartläggning av kommunernas ägardirektiv till sina bostadsbolag.
- Stödja kommunerna i arbetet att motverka hemlöshet och förebygga vräkningar, särskilt bland barnfamiljer. Visa på goda exempel från kommuner med framgångsrikt arbete.
- Föra dialog om bostadsförsörjningen med tanke på det ökade flyktingmottagandet, liksom mottagandet av ensamkommande flyktingbarn. Behovet har ökat och länsstyrelserna har här en given roll.
- Följa upp att de medel som regeringen planerar att fördela för att stimulera byggandet av hyresbostäder får betydelse även för resurssvaraga hushåll.
- Föra dialog med kommunerna kring hur resurssvaga gruppers behov kan tillgodoses i samband med underhåll och renovering av miljonprogrammets bostäder.
- Utveckla den årliga bostadsmarknadsanalysen.

Inträde på bostadsmarknaden – kunskapshöjande åtgärder under 2016 och 2017.

Länsstyrelsen i Blekinge har under år 2016 och 2017 ett regeringsuppdrag för att underlätta inträde på bostadsmarknaden. Uppdraget innebär att Länsstyrelsen ska stödja och informera kommunerna och andra relevanta aktörer i arbetet med att underlätta inträde på bostadsmarknaden för resurssvaga hushåll samt i arbetet med att motverka hemlöshet och förebygga avhysningar. Särskilt fokus i arbetet ska ligga på familjer med barn. Länsstyrelsen i Blekinge söker genom enkätutskick till samtliga länets kommuner under våren 2016 erhålla en förtydligad bild av kommunernas behov av ny kunskap i ämnet. Länsstyrelsen planerar att under hösten 2016 och våren 2017 erbjuda möjlighet till kompetenshöjande åtgärder för länets kommuner.

Mer information kring hemlöshetsuppdraget och Länsstyrelsens arbete med frågan kan studeras på Länsstyrelsen Blekinge läns hemsida www.lansstyrelsen.se/blekinge under Samhällsplanering & kulturmiljö/Boende/Hemlöshet.

Förturssystem

Finns det någon form av förturssystem för att få en bostad inom kommunen?

Enligt BME 2016 har tre av länets fem kommuner, kommunerna Karlskrona, Ronneby och Karlshamn förturssystem för att erhålla bostad inom kommunen. Kommunerna Olofström och Sölvesborg saknar förturssystem. Förturssystemet i Karlskrona kommun ger förtur i viss omfattning. Förturssystemet ger det allmännyttiga bostadsföretaget möjlighet att bevilja förtur när lägenheter redan är anpassade för äldre.

Vilka har fått förtur i er kommun under 2015?

Karlshamns kommun ger förtur till hushåll i följande situationer.

Personer som fått arbete i kommunen och som bor utom Pendlingsavstånd
Personer med lättare funktionsnedsättning som behöver flytt till en bostad med bättre tillgänglighet - ex, hiss
Hushåll som av ekonomiska skäl behöver flytta till en billigare bostad
Nyanlända personer
Studenter
Personer med andra förtursgrunder, som LSS

*Tabell 36: Karlshamns kommun ger förtur till hushåll i följande situationer
Källa BME 2016*

Karlskrona och Ronneby kommun ger förtur till hushåll i följande situationer.

Personer som fått arbete i kommunen och som bor utom pendlingsavstånd
Personer med lättare funktionsnedsättning som behöver flytt till en bostad med bättre tillgänglighet - ex, hiss

*Tabell 37: Karlskrona och Ronneby kommun ger förtur till hushåll i följande situationer
Källa BME 2015*

För Karlskrona kommun gäller även att, där hyreskontrakt redan är upprättat med det allmännyttiga bostadsföretaget, kan person med lättare funktionsnedsättning erhålla förtur till bostad.

Använder sig er kommun av kommunala hyresgarantier?

Enligt BME 2016 använder ingen kommun i Blekinge kommunala hyresgarantier.

Har kommunen för avsikt att använda sig av kommunala hyresgarantier i framtiden?

Enligt BME 2016 har ingen av länets fem kommuner planer på att använda sig av kommunala hyresgarantier i framtiden.

Service och förmedling av bostad

Vilken service får de som söker bostad i kommunen?

Kommunal bostadsförmedling utgör serviceinstans där bostäder från flera olika fastighetsägare kan förmedlas och där kommunen beslutar om vilka förmedlings-principer som ska gälla. Bostadsförmedlingens roll är betydelsefull och fungerar både som indikator på rådande bostadsbehov och erbjuder samtidigt ett urval av olika boendeanternativ för den sökande.

Ingen av Blekinges kommuner har etablerat egen bostadsförmedling med registrering av intresseanmälan och köfunktion till bostad inom kommunen. I samtliga kommuner hänvisas bostadssökande till kommunernas allmännyttiga bostadsföretagen och deras egna kösystem. Tre av fem kommuner tillgängliggör information och kontaktuppgifter över privata hyresvärdar på kommunens hemsida. En av länets kommuner har utvecklat begreppet inflyttarlots, och erbjuder hjälp med att ordna bostad till sökanden. En annan kommun ämnar från och med år 2016 etablera bostadsportal för trygghetsbostäder på kommunens hemsida.

Kommunens arbetsmetoder

Riktlinjer för bostadsförsörjningen

Ny lagtext

Det kommunala bostadsförsörjningsansvaret har tydliggjorts i lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar från den 1 januari 2014 i samband med att lagen omarbetades. Ändringarna innebär att innehållet i och processen för att ta fram kommunala riktlinjer för bostadsförsörjningen preciseras. En nyhet är att kommunerna i riktlinjerna ska redovisa hur hänsyn har tagits till relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för bostadsförsörjningen. Bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet utgör numera ett allmänt intresse enligt Plan- och bygglagen, vilket ska främjas i det kommunala planläggningsarbetet. I dessa sammanhang ska kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen fungera som vägledande planeringsunderlag.

Riktlinjer

Enligt lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar ska varje kommun med hjälp av riktlinjer planera för bostadsförsörjningen i kommunen i syfte att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och för att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs.

I BME 2015 angav fyra av fem kommuner i länet att de har tagit fram riktlinjer för kommunens bostadsförsörjning samt att dessa riktlinjer antagits av kommunfullmäktige. Kommun utan riktlinjer motiverar avsaknad med att verktyget inte anses vara behövligt på grund av dagens bostadsmarknadsläge för kommunen.

I BME 2016 anger endast två av fem kommuner i länet att de tagit fram riktlinjer för kommunens bostadsförsörjning samt att dessa riktlinjer antagits av kommunfullmäktige.

BME 2015 redogjorde för de år då riktlinjer antogs av kommunfullmäktige var för Karlskrona kommun år 2001, för Olofström år 2010, för Karlshamns kommun år 2012 samt för Sölvesborg år 2011.

BME 2016 redogör för de år då framtagna riktlinjer antogs av kommunfullmäktige - för Karlskrona år 2016 och Karlshamn år 2012.

Karlskrona antog riktlinjer för kommunens bostadsförsörjning i ett särskilt bostadsförsörjningsprogram redan år 2001. Dessa riktlinjer kom sedan att uppdateras och ingå i de kommunomfattande översiktsplanerna där senaste uppdatering kom att ske år 2010. Kommunen arbetade under år 2015 med nytt bostadsförsörjningsprogram, vilket antogs av kommunfullmäktige år 2016.

Karlshamns kommun antog riktlinjer år 2012 i ett särskilt program för bostadsfrågor benämnt *Bostadsförsörjningsprogram* kompletterat med en *handlingsplan för åren 2012-2017*. Detta material kom att utgöra underlagsmaterial i samband med ny översiktsplan för kommunen under våren 2015.

Kommunerna Olofström och Sölvesborg redovisar senast riktlinjer för bostadsförsörjningen i samband med kommunomfattande översiktsplaner från år 2010 respektive år 2011.

Vilka mål för bostadsförsörjningen har kommunen angett i sina riktlinjer?

Kommentar:

Karlskrona kommun

Karlskrona kommun ska

- strategiskt arbeta för att ha utrymme för en befolkningstillväxt på 2,0 % per år.
- I ett kortare planeringsperspektiv (3 år) ska kommunen säkerställa en tillväxt om minst 1,5 % per år.
- tillvarata och förstärka Karlskronas unika värden med skärgården, staden och landsbygden för att skapa attraktiva boendemiljöer.
- genom nyproduktion främja ökad rörlighet i det befintliga bostadsbeståndet och stärka social hållbarhet.
- förstärka strategiska serviceorter med grundläggande kommunal service för att öka attraktionskraften för landsbygden och skärgården som bostadsort. Karlskrona kommun ska ha ett markinnehav som möjliggör en god bostadsplanering.
- Karlskrona kommun ska ha en aktiv samverkan med samtliga aktörer på bostadsmarknaden.
- AB Karlskronahem ska vara en aktiv aktör på bostadsmarknaden.

Samverkan

Samverkan över förvaltningsgränserna

Olofström	NEJ
Karlskrona	JA
Ronneby	JA
Karlshamn	JA
Sölvesborg	NEJ

Tabell 38: Samverkan över förvaltningsgränserna
Källa BME 2016

BME 2016 redovisar att tre av länets fem kommuner samvekan mellan olika förvaltningar i samband med planeringen för bostadsförsörjningen, medan det i två av länets fem kommuner saknas en samvekan mellan olika förvaltningar kring denna planeringsfråga.

Fört de tre kommunerna sker en samverkan mellan olika förvaltningar med varierad sammansättning inom arbetsgruppen där både förvaltningschefer och handläggare ingår.

Samverkan över kommungränserna

Olofström	NEJ
Karlskrona	NEJ
Ronneby	NEJ
Karlshamn	JA
Sölvesborg	NEJ

Tabell 39: Samverkan över kommungränserna
Källa BME 2016

Syftet med ny lag om kommunernas bostadsansvar är att vidga perspektivet på bostadsfrågan och utveckla möjligheter till ökad mellankommunal samverkan.

Vid planeringen av bostadsförsörjningen ska kommunen samråda med berörda kommuner och ge länsstyrelsen, aktören med ansvar för regionalt tillväxtarbete i länet och andra regionala organ tillfälle att yttra sig.

BME 2016 redovisar att en av länets fem kommuner samverkar med andra kommuner i länet i planeringen för bostadsförsörjningen. I fyra av fem kommuner sker ännu ingen mellankommunal samverkan i just den frågan. Redan i BME 2015 kunde det konstateras att det i viss mån förekom planering i samverkan över kommungränserna. Årets BME redovisar att detta samarbete fortsätter och är under successiv utveckling.

BME 2016 redovisar att Blekinges fem kommuner påbörjat ett mellankommunalt samarbete på regional nivå med projektet Strukturbild Blekinge. Strukturbildsarbetet för Blekinge län blev ett forum för kommunal samverkan kring länsgemensamma frågor under det år projektet pågick. Projektet drevs av Region Blekinge och hade till syfte att bygga upp kunskap och skapa en arena för dialog mellan länets kommuner. Strukturbild Blekinge har ökat samverkan och stärkt kopplingen mellan kommunal fysisk planering, regionala utvecklingsfrågor samt utvecklat samsyn kring Blekinges mest väsentliga utvecklingsfrågor. Blekingestrategin *Attraktiva Blekinge* formulerar utgångspunkt för planeringen av Blekinges fortsatta utveckling. Regionala kartor har tagits fram som belyser viktiga funktionella samband inom länet. Kartorna utgör planeringsunderlag för lokala och regionala planeringsprocesser. Det är väsentligt att den mellankommunala dialogen kan fortsätta framöver och utvecklas till en stadigvarande samverkan och ett självklart arbetssätt mellan länets kommuner för länsgemensamma frågor. Regional utveckling för länet ska nå fram till målet *Attraktiva Blekinge*, vars syfte är att attrahera fler att besöka, bo och verka i Blekinge. Nu fortsätter ett fördjupat målbildsarbete för hur Blekinge ska utvecklas. Väsentliga länsgemensamma frågor och intressen behöver identifieras, så att gemensamma ageranden kan samverka till bästa effekt och nytta.

Regionalt planeringsunderlag

Möjligheter till hållbar utveckling och tillväxt i Blekinge län grundläggs genom att länet utvecklar en god bostadssituation. Bostadsmarknadsenkäten med länsstyrelsernas regionala rapport är tänkt att utgöra del i detta planeringsunderlag med syfte att förtydliga bilden av situationen för länets bostadsmarknad. Materialet ämnar belysa eftersträvningsvärda utvecklingsriktningar i enlighet med framtagna Blekingestrategi. Blekinges arbetssätt med boendefrågor i de fem kommunerna finns ytterligare beskrivet i *Analys av bostadsmarknaden i Blekinge län 2014*, Rapport 2014:9, Länsstyrelsen Blekinge län.

Svensk författningssamling 2000:1383

Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar

SFS nr: 2000:1383

Departement/myndighet: Socialdepartementet

Utfärdad: 2000-12-14

Ändrad: t.o.m. 2013:866

Tryckt version: [pdf, utan ändringar \(Lagrummet\)](#)

Ändringsregister: [SFSR \(Lagrummet\)](#)

Källa: Regeringskansliet / Lagrummet

1 § Varje kommun ska med riktlinjer planera för bostadsförsörjningen i kommunen. Syftet med planeringen ska vara att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och för att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs.

Vid planeringen av bostadsförsörjningen ska kommunen samråda med berörda kommuner och ge länsstyrelsen, aktören med ansvar för regionalt tillväxtarbete i länet och andra regionala organ tillfälle att yttra sig.

Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska antas av kommunfullmäktige under varje mandatperiod. Förändras förutsättningarna för de antagna riktlinjerna ska nya riktlinjer upprättas och antas av kommunfullmäktige. *Lag (2013:866).*

2 § Kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen ska minst innehålla följande uppgifter:

1. kommunens mål för bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet,
2. kommunens planerade insatser för att nå uppsatta mål, och
3. hur kommunen har tagit hänsyn till relevanta nationella och regionala mål, planer och program som är av betydelse för bostadsförsörjningen.

Uppgifterna ska särskilt grundas på en analys av den demografiska utvecklingen, av efterfrågan på bostäder, bostadsbehovet för särskilda grupper och marknadsförutsättningar. *Lag (2013:866).*

3 § Länsstyrelsen ska lämna kommunerna i länet råd, information och underlag för deras planering av bostadsförsörjningen. Länsstyrelsen ska uppmärksamma kommunerna på behovet av samordning mellan kommuner i frågor om bostadsförsörjning och verka för att sådan samordning kommer till stånd. *Lag (2013:866).*

4 § Kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen ska vara vägledande vid tillämpningen av 2 kap. 3 § 5 plan- och bygglagen (2010:900). *Lag (2013:866).*

5 § En kommun ska lämna regeringen de uppgifter om kommunens bostadsförsörjningsplanering som regeringen begär. *Lag (2013:866).*

6 § Om kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen saknar någon sådan uppgift som avses i 2 § första stycket 3, får regeringen förelägga kommunen att anta nya riktlinjer. *Lag (2013:866).*

7 § Om det behövs för att främja bostadsförsörjningen ska en kommun anordna bostadsförmedling. Om två eller flera kommuner behöver gemensam bostadsförmedling, ska dessa kommuner anordna sådan bostadsförmedling. Regeringen får förelägga en kommun att anordna kommunal bostadsförmedling enligt första stycket. *Lag (2013:866).*

8 § En kommunal bostadsförmedling som förmedlar lägenheter i turordning efter kötid får, utöver sådan förmedlingsersättning som får tas ut vid yrkesmässig bostadsförmedling enligt 12 kap. 65 a § jordabalken, ta ut en avgift för rätten att stå i kö (köavgift) av den hyressökande. Kravet på förmedling efter kötid ska inte hindra att ett begränsat antal lägenheter som är tillgängliga för kön fördelas enligt ett förturssystem. Köavgiften får tas ut för högst ett år i taget. Kommunen får bestämma avgiften och grunderna för hur den ska tas ut. *Lag (2013:866).*

Övergångsbestämmelser

2013:866

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2014.
2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för riktlinjer för bostadsförsörjning som antagits före den 1 januari 2014.

Kommungrupper

Förutsättningarna skiljer sig mycket åt mellan Sveriges 290 kommuner.

De varierar i storlek, har skiftande geografiska lägen samt varierande struktur avseende befolkning, arbets- och bostadsmarknad.

Boverket har delat in Sverige i ett antal olika kommungrupper som storstad, högskoleort och övrig kommun. Sammanlagt sju stycken kommungrupper.

Storstadsregioner - Storstockholm, Storgöteborg och Stormalmö.

Högskoleorter - bildar två grupper efter invånarantal, de större med fler än 75 000 invånare och de mindre med färre än 75 000 invånare.

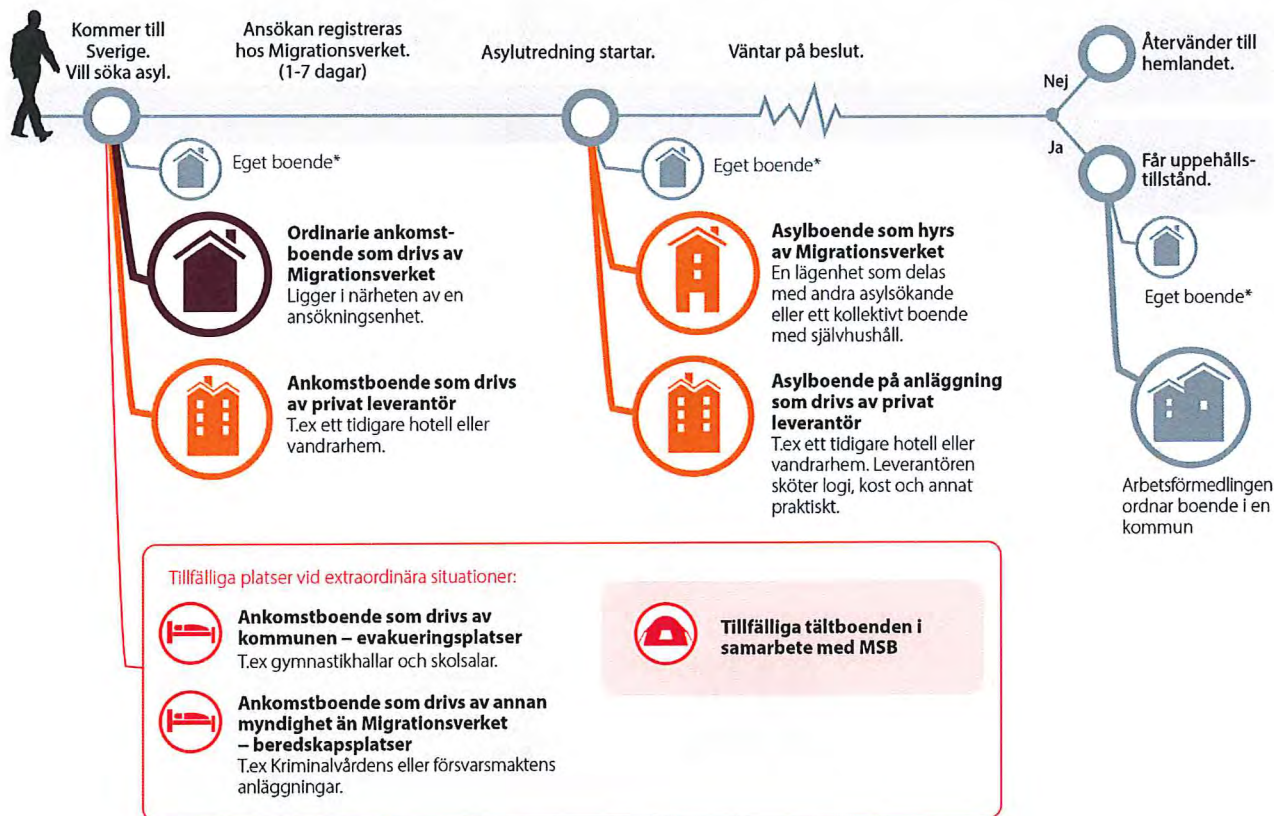
Övriga kommuner - bildar två grupper efter kommunstorlek med gränsen vid 25 000 invånare.

Blekinge består följaktligen av

- två **mindre högskoleorter** med < 75 000 invånare
- en **övrig kommun** med > 25 000 invånare samt
- två **övriga kommuner** med < 25 000 invånare.

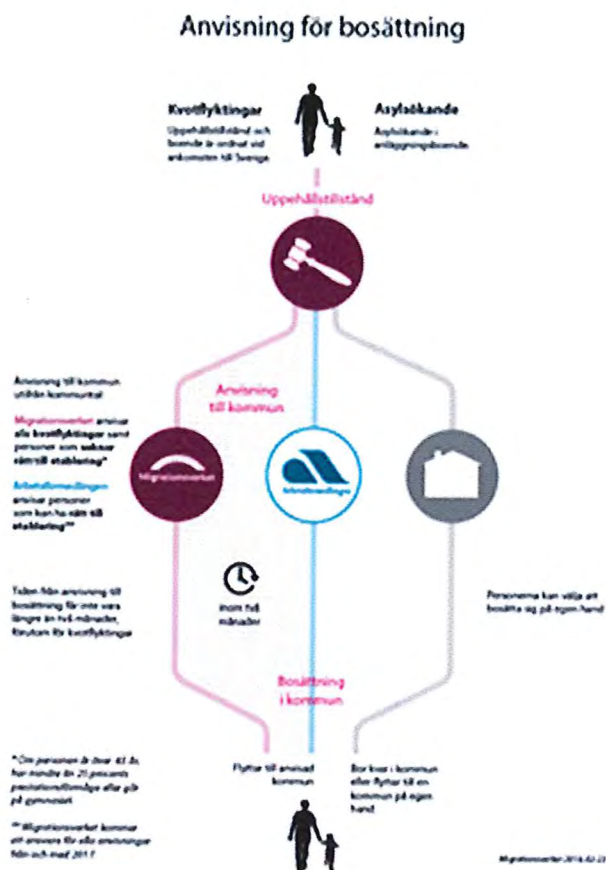
Syftet med indelningen är att följa utvecklingen i olika typer av kommuner och att erhålla grupper som är någorlunda homogena.

Olika former av boenden för asylsökande

* Den asylsökande kan även när som helst under processen välja att ordna eget boende hos till exempel släkt och vänner.

Olika former av boende för asylsökande
 Källa Migrationsverket

Anvisning för bosättning
Källa Migrationsverket

**LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN**

SE-371 86 Karlskrona
Telefon 010-224 00 00
E-post: blekinge@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/blekinge